

THE LEXUS AND THE OLIVE TREE

လက်ဇပ်ကာနှင့် ခံလွင်ပင်

THOMAS L. FRIEDMAN

UNDERSTANDING GLOBALIZATION

အဖွင့်မြင်ကွင်း ကမ္ဘာကြီး ၁၀ နှစ်သားအရွယ်

အခြေအနေ ဆိုးရွားလာသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ရုရှားနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ အာရှနှင့်သော်လည်းကောင်း ဘာမျှ လုပ်စရာ မရှိတော့ပါ။ ဖွံ့ဖြိုးရန် ကြိုးပမ်းနေသော ပြည်တွင်းစီးပွားရေးလောက်ပဲ လုပ်စရာရှိနေသည်။ ထိုအစိုးရတို့ လုပ်ပုံကိုင်ပုံတို့ကြောင့် ကျွန်တော်တို့သည် တားဆီးခံနေရသည်။

ဒေါက်ဂလပ်စ်ဟင်စန့်။ ရော့ကီးမောင်းတိန်း အင်တာနက် အင်စတီကျုမှ စီအီးအို။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် စီးပွားရေး အရည်ပျော်ကျပြီးသည့်နောက် ဒေါ်လာ ၁၇၅ သန်းဖိုးရှိ ဂျန့်ဘွန်း ထုတ်ရောင်းရန် အစီအစဉ်ကို ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ရသည်။ ထိုစဉ်က သူ ဝေါလ်စထရီဂျာနယ်သို့ ပြောပြသောစကား။

*

၁၉၉၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့ မနက်တွင် တိုင်းပြည်ရှိ ထိပ်သီးဘဏ္ဍာရေး ကုမ္ပဏီ ၅၈ ကုမ္ပဏီကို ပိတ်လိုက်ကြောင်း ထိုင်းအစိုးရက ကြေညာသည်။ ချက်ချင်း လက်ငင်း ဆိုသလို ထိုင်းဘတ်ငွေတန်ဖိုး ပြန်ကျသွားမှုကြောင့် ဤပုဂ္ဂလိက ဘဏ်တို့သည် ဒေါ်လီခံရ တော့သည်။ ဘဏ္ဍာရေးကုမ္ပဏီ(ဘဏ်တိုက်)တို့သည် ယူအက်စ် ဒေါ်လာတို့ကို နင်းကန် အများအပြား ချေးငှားယူခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ ချေးငှားရသော ဒေါ်လာတို့ကို ဟိုတယ်၊

ရုံး အဆောက်အဦ၊ ဇိမ်ခံတိုက်ခန်းနှင့် စက်ရုံအလုပ်ရုံတို့ တည်ဆောက်ကြရန် တဆင့် ထပ်မံ ပြန်ချေးကြသည်။ ဘဏ္ဍာရေးကုမ္ပဏီတို့သည် ထိုင်းအစိုးရက ဒေါ်လာနှင့် ဘတ်ငွေ လဲလှယ်နှုန်းကို ပုံသေနှုန်း၌ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ထိုင်းစီးပွားရေးသည် ယခင်ယုံကြည်ထားသလို အင်အား တောင့်တင်းခြင်း မရှိတော့ဟု သိသာစွာ မြင်တွေ့လာရမှုကြောင့် တစ်ကမ္ဘာလုံးချီပြီး ဘတ်ငွေအပေါ် ဈေး ကစားလာကြတော့သည်။ ဤဒဏ်ကို မခံနိုင်၍ ထိုင်းအစိုးရသည် ထိုင်းဘတ်ငွေနှင့် ဒေါ်လာလဲလှယ်နှုန်းကို ပုံသေထိန်းသိမ်းထားရန် ပျက်ကွက်တော့သည်။ ထိုင်းဘတ်ငွေ သည် ၃၀% တန်ဖိုး ထိုးကျသွားသည်။ ယင်းအဓိပ္ပာယ်မှာ ဒေါ်လာချေးယူထားသော စီးပွားရေးသမားတို့သည် ၃၀% ပိုပြီး ကြွေးပိုလာခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဒေါ်လာ ကြွေးရှိတိုင်း ထိုင်းဘတ် ၃၀% ပိုပေးရန် ဖြစ်လာသည်။ သို့ဖြင့် စီးပွားရေးသမားတို့သည် ဘဏ်တိုက် များသို့ ငွေပြန်မဆပ်နိုင်တော့ပေ။ တစ်ဖန် ဘဏ်တိုက်တို့ကလည်း နိုင်ငံခြားမြီရှင်များသို့ ချေးငွေပြန်မပေးနိုင်သဖြင့် စနစ်တစ်ခုလုံးသည် အကုန်ပိတ်ဆို့ အကျပ်ရိုက်ကုန်တော့ သည်။ ကော်လာဖြူ အလုပ်သမား ၂၀,၀၀၀ လောက်လည်း အလုပ်ပြုတ်ကုန်သည်။

နောက်နေ့တွင် ကျွန်တော်သည် ဘန်ကောက်မြို့ အာဆွတ်လမ်းသို့ ချိန်းဆိုထား သည့် ကိစ္စတစ်ခုအတွက် တက္ကစီတစ်စီးနှင့် သွားသည်။ အာဆွတ်လမ်းသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ဝေါလ် လမ်းမကြီးဟု အဆိုရှိလေရာ ဤလမ်းတစ်လျှောက်၌ ဒေဝါလီခံသွားရသော ဘဏ် တိုက်တွေ အများစု ရှိကြသည်။ ကျွန်တော်တို့က အရေးနိမ့်သွားသော ဘဏ်တိုက်တစ် တိုက်စီကို ကြည့်သွားရင်း မောင်းလာရာ တက္ကစီဒရိုင်ဘာက ဘဏ်တိုက်တစ်ခုရှေ့ဖြတ် တိုင်း “သေပြီ” “သေပြီ” “သေပြီ” ဟု ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ် ပြုတော့သည်။

ဤအချိန်က ကျွန်တော်လည်း မသိ၊ မည်သူမျှလည်း သိလိမ့်မည်ဟု

မထင်ပါ။ ဤ ထိုင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီတို့သည် စစ်အေးခေတ်အပြီး
ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ် သစ်၏ ပထမဆုံး ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ
ဘဏ္ဍာရေးအကျပ်အတည်း။ ဤမှ ပထမဆုံးဖြစ် လာသော ဒီမိုကရေစီများပါတကား။
ထိုင်းအကျပ်အတည်းသည် အရှေ့တောင်အာရှတောင်ပိုင်း ထွန်းသစ်စ
ဈေးကွက်တို့မှနေ၍ အရင်းအနှီးတွေ အားလုံးလိုလို ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးရန်
မောင်းဖြုတ်ပေး လိုက်သည်။ တောင်ကိုရီးယား၊ မလေးရှားနှင့် အင်ဒိုနီးရှားတို့မှ
ငွေကြေး များ တန်ဖိုးစိုက်ဆင်း ကုန်တော့သည်။

ကမ္ဘာလုံးချီ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့ရော၊ ဒေသတွင်းမှ
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့ကပါ ဤနိုင်ငံတို့ ၏ စီးပွားရေးတို့ကို နီးနီးကပ်ကပ်
စစ်ဆေးကြည့်လာပြီး။ ဟာကွက်၊ အားနည်းကွက်တို့ကို တွေ့သည်နှင့်
ဤရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့သည် မိမိတို့၏ ငွေတို့ကို လုံခြုံရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းကြတော့
သည်။ သို့မဟုတ်လည်း အန္တရာယ်များသည့်အတွက် အလျှော်အတေးအနေဖြင့်
မြင့်မား သော အတိုးနှုန်းတို့ကို တောင်းဆိုသည်။ သိပ်မကြာခင်မှာပင်
ဘန်ကောက်မြို့လယ်၌ ပေါ်ပြူလာ တီရှပ်များ ပေါ်လာပြီး ဤတီရှပ်တို့တွင်
“ယခင်သူဌေး” ဆိုသော စာတန်းတွေ ထိုးထားကြသည်။

လပိုင်းအတွင်းမှာပင် အရှေ့အာရှတောင်ပိုင်း၏ စီးပွားရေး
ဆုတ်ယုတ်ကျဆင်းမှု (ရီဆက်ရှင်း)သည် ကမ္ဘာအနှံ့မှ ကုန်စည်ဈေးနှုန်းတို့ကို
ထိခိုက်စေပြန်သည်။ အာရှသည် ကမ္ဘာ့ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက်
အရေးကြီးသော အင်ဂျင်ဖြစ်သည်။ ကုန်ကြမ်း အများအပြားကို သုံးစွဲသော
အင်ဂျင်လည်း ဖြစ်ခဲ့သည် ဤအင်ဂျင်ကြီး ဖွတ်ချက် ဖွတ်ချက် ဖြစ်လာသောအခါ
ရွှေ၊ ခဲ၊ အလူမီနီယမ်နှင့် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်သည့် ရေနံစိမ်းဈေးတို့ သည်လည်း
စတင် ကျဆင်းတော့သည်။ ဤသို့ ကမ္ဘာအနှံ့ ကုန်စည်ဈေးနှုန်းများ ကျဆင်း မှုသည်
အရှေ့အာရှတောင်ပိုင်း၏ အကျပ်အတည်းကို ရုရှားသို့ကူးစက်စေရန်အတွက်
ယန္တရား လိုဖြစ်လာသည်။ ထိုအချိန်အခါက ရုရှားသည်လည်း ကိုယ့်အရေးကိုယ်

ဂရုစိုက် ကာ အိုင်အမ်အက်ဖ်၏ အကူအညီဖြင့် မိမိဘာသာ ဖန်တီးထားသော စီးပွားရေးနံ့ကြီးထဲမှ ရုန်းထွက်ပြီး တည်ငြိမ်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုလမ်းကြောင်းပေါ်ရောက်အောင် ကြိုးပမ်းလျက် ရှိနေချိန် ဖြစ်သည်။ ရုရှား ၏ ပြဿနာသည် မိမိ၏ စက်ရုံ အများအပြားတို့အနေနှင့် တန်ဖိုးရှိသော အရာတို့ကို မထုတ်လုပ်နိုင်သော ဘဝဖြစ်သည်။ တကယ့်တကယ်၌ သူတို့ထုတ်လုပ်သော ကုန်ပစ္စည်းတို့သည် အနုတ်လက္ခဏာဆောင် တန်ဖိုး ဖြည့်ပစ္စည်းတွေဖြစ်သည်ဟု ယူဆခဲ့ ကြသည်။ ဥပမာ - ရုရှားလုပ် လယ်ထွန်စက်သည် အလွန်ညံ့ဖျင်းရကား အဟောင်းပစ္စည်း လောက် သို့မဟုတ် သံရိုင်းလောက်သာ တန်ဖိုးရှိသည်။ နိုင်ငံခြားသို့ တင်ပို့ရောင်းချသည့် ပစ္စည်းတို့ကို ထုတ်လုပ်သည့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံတို့ကလည်း ရုရှားအစိုးရသို့ အခွန်အနည်း ငယ်သာပေးသည်။ သို့ဖြင့် ကရင်မလင်သည် နာတာရှည် ငွေကျပ်နေသည်။

အခွန်ဝင်ငွေကို သိပ်အားကိုးလို့ မဖြစ်သည့်အတွက် ရုရှားအစိုးရသည် လက်ငင်း ဘတ်ဂျက်ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန်အလို့ငှာ ရေနံစိမ်းနှင့် အခြားပို့ကုန်ပစ္စည်းများအပေါ် ကောက်ခံသည့် အခွန်အတုတ်တို့အပေါ် အကြီးအကျယ် မှီတည်နေခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် ရုရှားအစိုးရသည် (ငွေချေးအာမခံစာချုပ်) ဘွန်းစာချုပ်တို့ကို ရယ်စရာ ကောင်းလောက် သော အတိုးနှုန်းတွေပေး၍ ထုတ်ဝေချေးငှားယူထားသော ငွေတို့အပေါ်တွင်လည်း မှီခိုနေ ခဲ့ရသည်။

ရုရှားအစိုးရသည် ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ဆက်ပြီး လျှော့ကျလာသဖြင့် ရုရှားအစိုးရသည် ရုဘဲလ်ငွေဖြင့် သတ်မှတ်ထားသော ဘွန်းတို့အပေါ် အတိုးနှုန်းကို အလွန်အမင်းတိုးမြှင့် ပေး၍ ငွေရအောင်ရှာခဲ့သည်။ ပထမ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ နောက် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ နောက် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်း အထိ တိုးမြှင့်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားသားတို့က ရုရှားဘွန်းတို့ကို ပိုပြီး ဝယ်ယူရန် ဆွဲဆောင်သည့်သဘောဖြစ်သည်။ ဟက်ချ်ဖန်ရန်ပုံငွေ (Hedge Fund) နှင့် နိုင်ငံခြားဘဏ် တို့က ဤ ရုရှားဘွန်းတို့ကို

ဆက်လက်ဝယ်ယူခဲ့သည်မှာ ရုရှားအစိုးရက အချိန်စေ့၍ ငွေ မပေးနိုင်လည်း ကိစ္စမရှိ။ အိုင်အမ်အက်ဖ်က ဝင်ကူပြီ ရုရှားအစိုးရကိုယ်စား ဝင်ရောက်ပြီး ငွေပေးချေလိမ့်မည်ဟု ထင်မှတ်ခဲ့ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပြန်မရမှာ မစိုးရိမ်ရဟု ထင်ခဲ့ ကြသည်။ အချို့ ဟတ်ချ်ဖန်တို့သည် ရုရှားဘွန်းတို့ကို မိမိငွေဖြင့် ဆက်လက်ဝယ်ယူရုံမျှမက အပြင်အပတွင် ငါးရာခိုင်နှုန်းလောက် အတိုးပေး၍ ချေးယူပြီး ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း သို့မဟုတ် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း အတိုး ပေးနေသော ရုရှားဘွန်းတို့ကို ဝယ်ယူခဲ့ကြသည်။

တကယ်လည်း ဒီလိုပင်ဖြစ်သည်။ အာရှက မောင်းဖြုတ်လိုက်သော ရေနံစိမ်း ဈေးနှုန်း ကျဆင်းမှုကြောင့် ရုရှားအစိုးရအဖို့ ရုရှားအစိုးရချေးငွေစာချုပ် (ဘွန်း)တို့အတွက် အတိုးရော အရင်းပါ မပေးနိုင်တော့သည့် အခြေအနေ ဆိုက်ရောက်သွားခဲ့သည်။ အိုင်အမ် အက်ဖ် အနေနှင့်ကလည်း ထိုင်း၊ တောင်ကိုရီးယားနှင့် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံတို့အား ငွေချေးငှား ရန် ဖိအားပေးခံနေရသည့်အတွက် ရုရှားလက်ထဲ ငွေထပ်ထည့်ပေးရန် အဆိုပြုချက် မှန်သမျှကို ပယ်နေရသည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးတို့နှင့် ဘဏ်တို့က အစိုးရအား အခွန် ပေးဆောင်စေရန် ရည်ရွယ်သော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတို့ကို ကတိပေးထားသည့်အတိုင်း ပထမဦးစွာ ဆောင်ရွက်မှသာ ရုရှားအစိုးရသည် အိုင်အမ်အက်ဖ်မှ ငွေရမည့်အနေအထား တွင် ရောက်ရှိနေပြီ။

ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ရုရှား၏ စီးပွားရေးဖဲချပ်များ ဆောင်ထားသကဲ့သို့ စိထား သော စီးပွားရေးအဆောက်အဦကြီးသည် ယိုင်လဲလိမ့်ဆင်းတော့ရာ ဈေးကွက်တို့သည် နှစ်ထပ် ကျိန်စာသင့်ခံရသလို ဖြစ်သွားတော့သည်။ ကြွေးရှင်တို့အား ကြိုတင်သတ်မှတ် မပေးဘဲနှင့်လည်းကောင်း၊ ကြွေးဆပ်ရန်အစီအစဉ် ဘာမျှ မတင်ပြဘဲနှင့်လည်းကောင်း ရုရှားအစိုးရသည် ငွေတန်ဖိုးကို ချလိုက်သည်နှင့်အတူ ဘွန်းတို့အပေါ် ပေးဆပ်ရန် ငွေကြေး တို့ကိုလည်း မပေးဆပ်ဘဲ တစ်ဖက်သတ် ပျက်ကွက်လိုက်သည်။ ရုရှားတွင်

အလုပ်လုပ်နေ ကြသော ဟက်ချ်ဖန်များ၊ ဘဏ်တိုက်နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီတို့သည် တောင်ပုံရာပုံ အသုံးတွေ့ တော့သည်။ ကရင်မလင်ကာဆီနီပွဲတွင် လောင်းကစားရန်အတွက် အခြားနေရာ တို့မှ ငွေချေးခဲ့ကြသူတို့သည်လည်း ဒေဝါလီခံရတော့မည့် အန္တရာယ်တို့နှင့် ခြိမ်းခြောက်ခံ ကြရပြီ။

အပေါ်ယံကြည့်လျှင် ရုရှားစီးပွားရေး ပြန်ကျမှုသည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စနစ်အပေါ် သိပ်ပြီး ထိခိုက်စရာမရှိဟု ထင်ရသည်။ ရုရှားစီးပွားရေးသည် နယ်သာလင် စီးပွားရေးထက် ငယ်သည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် ပုဂ္ဂလိက အရင်းအနှီးတို့ကို စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းမရှိဘဲ စုရုံး ထားသော ပူးလ်တို့သည် ရုရှားမှနေ၍ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ ထွန်းသစ်စ ဈေးကွက်များဆီသို့ အထူး သဖြင့် ဘရာဇီးလ်ဆီသို့ ကူးစက် ပျံ့ပွားစေရန် ယန္တရား ဖြစ်လာပြန်တော့သည်။

ဟက်ချ်ဖန်နှင့် အခြား ကုန်သွယ်ရေးကုမ္ပဏီတို့သည် ရုရှား၌ အရှုံးတွေ တစ်ပွေ့ တစ်ပိုက်ကြီးနှင့် ကြုံတွေ့ကြရသည်။ အချို့ကုမ္ပဏီတို့သည် ချေးငွေငှားပြီး ရုရှားတွင် လာရောက် အလုပ်လုပ်ကြသည်ဖြစ်၍ သူတို့၏ အရှုံးမှာ ၁၅ ဆမျှ ကျယ်သွားခဲ့သည်။ သူတို့သည် ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် သူတို့၏ ဘဏ်တိုက်များသို့ ငွေပြန်ဆပ်ရန် အပူတပြင်း ငွေလိုလာတော့သည်။ အကြွေးဆပ်ဖို့ရာ ရှိသမျှတို့ကို ရောင်းချပစ်ရသည်။ ငွေပေါ်လွယ် မည့် မည်သည်တို့ကိုမဆို ရောင်းချကြရသည်။

ဤသို့ ရောင်းချရာ၌ လည်း ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေ တောင့်တင်းသော ဈေးကွက် တို့တွင် ရောင်းချကြရသည်။

ဥပမာ ဘရာဇီးလ်သည် ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်အဖြစ် အိုင်အမ်အက်ဖ်၏ အမြင်၌ ဘာမျှ အမှားအယွင်း လုပ်ခဲ့သည်ဟူ၍ မရှိ။ မှန်ကန်သောအရာတို့ကိုသာ အများဆုံးလုပ်ခဲ့သည်ဟု ယူဆကြသည်။ သို့ရာတွင် တစ်နေ့တွင် ဘာဖြစ်သည်မသိ။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့သည် ရုတ်ရုတ်သဲသဲ အထိတ်တလန့်ဖြစ်ကြကာ မိမိတို့၏ စတော့ရှယ်ယာနှင့်ဘွန်းတို့ကို ပျာပျာ သလဲ ထုတ်ရောင်းနေကြသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဘရာဇီးလ်သည် အတိုးနှုန်းကို ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ

မြင့်တက်ပေးလိုက်ရသည်။ ဤသို့ မြင့်တင်ပေးရသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံထဲမှာပင် ငွေအရင်းအနှီးများ ဆက်လက်နေစေရန်ဖြစ်သည်။ အပြင်အပသို့ မထွက်သွားရန်ဖြစ်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူတို့သည် လုံခြုံရာသို့ ထွက်ပြေးကြသည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဈေးကွက်အသီးသီးတွင် ရှုမြင်ကွင်းအမျိုးမျိုးကို တွေ့ရသည်။ သူတို့သည် ဘရာဇီးလ်၊ ကိုရီးယား၊ အီဂျစ်၊ အစ္စရေးနှင့် မက္ကဆီကိုတို့၏ စတော့ရှယ်ယာနှင့်ဘွန်းတို့ကို ငွေသား အဖြစ် လဲပစ်ကြသည်။ ရလာသော ငွေသားတို့ကို ဖျာအောက်တွင် သိမ်းဆည်းထားလိုက် ကြသည်။ သို့တည်းမဟုတ် ဖြစ်နိုင်လျှင် အမေရိကန်ဘွန်းတို့ကို ဖယ်ထားလိုက်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဘရာဇီးလ်နှင့် အခြားထွန်းသစ်စ ဈေးကွက်တို့တွင် ကျဆင်းမှုသည် အမေရိကန် အစိုးရ အာမခံစာချုပ်ဘွန်းတို့ကို အုပ်စုလိုက် တိုးဝှေ့ဝယ်ယူကြရန် မောင်းဖြုတ်ပေးလိုက် သော ယန္တရားဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ဤသို့ အလုအယက် တိုးဝှေ့ဝယ်ယူမှုကြောင့် အမေရိကန်ဘွန်းတို့၏ တန်ဖိုးသည် မတ်မတ်ကြီးမြင့်တက်ခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် အမေရိကန်အစိုးရက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ တို့အား မက်လုံးပေးရန် ရည်ရွယ်ထားသော အတိုးနှုန်းသည် ကျဆင်းခဲ့ရသည်။ အကျိုး ဆက်အားဖြင့် အမေရိကန် တီဘွန်း(ငွေတိုက်ဘွန်း)တို့နှင့် အခြား ကော်ပိုရေးရှင်းတို့က ထုတ်သော ဘွန်းတို့ကြားရှိ ခြားနားချက်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တီဘွန်းနှင့် ထွန်းသစ်စ ဈေးကွက်တို့မှ ဘွန်းတို့ကြား ခြားနားမှုသည် လည်းကောင်း ကြီးထွားသွားတော့သည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ယူအက်စ် တီဘွန်းတို့၏ အကျိုးအမြတ်(ယီးလ်) စိုက်ဆင်းသွားမှု သည် အကြီးအကျယ် ဟတ်ချ်ဖန်နှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဘဏ်တို့ ခွေကျသွားအောင် ပြုလုပ် သော ယန္တရား ဖြစ်လာတော့သည်။ Long-Term Capital Management အတိုကောက် LTCM ဟု ခေါ်သော ဟတ်ချ်ဖန်ကို ကြည့်ပါ။ ဤဖန်သည် ကော်နက်တိကပ်ပြည်နယ် ဂရင်းဝစ်ချ်တွင် ရုံးချုပ်ထား၍

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပညာတွင် နိဘဲလ်ဆုရသူ နှစ်ဦး၏ သူတေသနကျမ်းနှင့် အကြံဉာဏ်တို့ကို အားကိုးအားထား ပြု၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဤ LTCM ကို ဟတ်ချ်ဖန် အားလုံး၏ မိခင်ကြီးလို့ပင် တင်စားပြီး အမည်ပေးခဲ့ကြသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်များအတွင်း၌ ဟတ်ချ်ဖန်လုပ်ငန်းတို့သည် ကြီးထွားလာလေရာ ဈေးကွက်အတွင်း၌ အလွန်အပြိုင်အဆိုင် ပြင်းထန်ခဲ့သည်။ ဖန်တိုင်းသည် အခွင့်အလမ်း တစ်ခုတည်းပေါ်တွင် ခုန်အုပ်ကျက်စားရ လေရကား ငွေအင်အား တောင့်တောင့်တင်းတင်းနှင့် “လောင်း” နိုင်မှ တော်ရုံကျသည်။ LTCM သည် ဤဟတ်ချ်ဖန်တို့ကို လမ်းညွှန်သဖြင့် ဟတ်ချ်ဖန်တို့၏ မိခင်ကြီးဟု ခေါ်ဆို ကြခြင်းဖြစ်သည်။

ဤနိဘဲလ်ဆုရ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးနှစ်ဦး၏ ကျမ်းအဆိုအရ ဘွန်းနှင့် စတော့ဈေးကွက်၏ အခြေခံ မြူးတူးဖျတ်လတ်မှု (အပြောင်းအလဲမြန်မှု)တို့ကို အတိတ်က သူတို့ပြုမူလှုပ်ရှားပုံ တို့ကိုကြည့်ပြီး ကြိုတင် ခန့်မှန်းတွက်ချက်လိုရသည်။ LTCM သည် ဤ ကွန်ပျူတာမိုဒဲလ် ကို အသုံးပြုကာ ဘဏ်အသီးသီးမှ ငွေကြေး အမြောက်အများတို့ကိုချေးငှားယူပြီး ဒေါ်လာ ဘီလျံ ၁၂၀ ဖိုးမျှ လောင်းကြေးထပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် သော့ချက်ကျသော ဘွန်းတို့ ၏ ဈေးနှုန်း လှုပ်ရှားမှုဦးတည်ချက်လားရာသည် အဘယ်ပုံဖြစ်ရမည်ဟု စွန့်ပြီး လောင်းကြေး ထပ်ခြင်းဖြစ်သည် အဓိပ္ပာယ် သဘောအရ ယူအက်စ်တီဘွန်း (အစိုးရဘွန်း) တို့၏ တန်ဖိုးသည် ကျဆင်းမည်။ အမှိုက်ဘွန်း (ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတို့၏ ဘွန်း) နှင့် ထွန်းသစ်စ ဈေးကွက်တို့မှ ဘွန်းတို့၏ တန်ဖိုးတို့သည်မူ တက်လာမည်ဟူ၍ လောင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

LTCM ၏ ကွန်ပျူတာမိုဒဲလ်သည် ကမ္ဘာနှင့်ချီ ကူးစက်မှုတရားကို ထည့်မတွက် ခဲ့ပေ။ ဩဂုတ်လထဲတွင် ဖြစ်ပွားသော ရုရှားစီးပွားရေးအပြိုကြောင့် ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း ဆင့်ကဲ ကူးစက် သွားခြင်းကို ထည့်မတွက်သောအခါ မိုဒဲလ်သည် လုံးလုံးလျားလျား မှားသွား တော့သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တစ်လောကလုံးပျာပျာသလဲ

ထိတ်လန့်စိုးရိမ်ပြီး အမေရိကန် ဘွန်းတို့ထဲ အတင်းဝင်ရောက်
တိုးဝှေ့ဝယ်ယူကြသောအခါ အမေရိကန်ဘွန်းတို့၏ တန်ဖိုးသည် ကျဆင်း
ရမည့်အစား ထိုးတက်သွားခဲ့သည်။ ထွန်းသစ်စ ဈေးကွက်မှ ဘွန်းနှင့်
ကျန်ဘွန်းတို့သည် တက်မည့်အစား စိုက်ဆင်းသွားခဲ့ကြသည်။

LRCM သည် ဘယ်လိုမှပြန်၍ မစုစည်းနိုင်သည့် ဖရိုဖရဲဖြစ်သွားသော
ဘောလုံး အသင်းနှင့် တူသွားပြီ။ ဤကော်ပိုရေးရှင်းကြီး၏ အက်ဆက်၊ စတော့နှင့်
ဘွန်းတို့ကို လျှော့ဈေးနှင့် အတင်း ထိုးရောင်းပစ်ရသည့်အခြေ မဆိုက်အောင်
ဘဏ်တို့က ဝင်ကူရ သည်။ ဤသို့မှ ဝင်မကူလျှင် လျှော့ဈေးနှင့် ချရောင်းရသည့်
အဖြစ်ကြောင့် ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း ဈေးကွက်ပြိုကျမှုကို မောင်းဖြုတ်ပေးသလို
ဖြစ်သွားနိုင်သည်။

ကဲ ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ် ပြောကြစို့။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ
စောစောပိုင်း၌ ကျွန်တော်သည် သူငယ်ချင်း၏ အင်တာနက်ဘဏ်တွင်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ရှယ်ယာတစ်စု ဒေါ်လာ ၁၄.၅၀ ဖြင့် ဈေးဖွင့်ခဲ့ရာ ၂၇ ဒေါ်လာအထိ
ဈေးတက်သွားခဲ့သည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အတော်ပင် အထင်ကြီးသွားမိလေသည်။
သို့ရာတွင် သိပ်မကြာပါ။ ရုရှားသည် ကြွေးမြီတို့ကို ပေးဆပ်ရန်
ပျက်ကွက်တော့သည်။ ဒိုမီနီတို့ကို လှိမ့်ချလိုက်သလို တဝေါဝေါ ဖြိုလေရာ
ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း၏ စတော့သည်လည်း တစ်ရှယ်ယာ ရှစ်ဒေါ်လာသို့
ကျဆင်းသွား သည်။ ဘာကြောင့်ပါလိမ့်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော သူငယ်ချင်း၏
ဘဏ်သည် အိမ်တွေ အများကြီး အပေါင်ခံထားလေရာ တီဘွန်းတို့ အလှအယက်
တိုးဝှေ့ဝယ်ကြခြင်းကြောင့် အတိုးနှုန်းတို့ ကျဆင်းလေတော့သည်။
အတိုးနှုန်းအကျတွင် အိမ်ပေါင်ထားသူတို့က စောစောစီးစီး ရုတ်တရက်
ချက်ချင်းလက်ငင်း ရွေးနုတ်ကြတော့မည်လားဟု ဈေးကွက်က စိုးရိမ်လာသည်။
ဤသို့ အိမ်အပေါင်တို့ကို ချက်ချင်းရုတ်တရက် ပြန်ရွေးနုတ်ကြလျှင် သူငယ်ချင်း၏
ဘဏ်တွင် ဝင်ငွေစီးကြောင်း ရှိတော့မည် မဟုတ်ချေ။ ဝင်ငွေစီးကြောင်း မရှိလျှင်

ဘဏ်၌ ငွေအပ်နှံသူ တို့အား အတိုးပေးနိုင်တော့မည်လည်း မဟုတ်ချေ။

သူငယ်ချင်း၏ ဘဏ်အပေါ် ဈေးကွက်၏ ခံစားတွက်ချက်မှုသည် တကယ်တော့ မှားသွားသည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ်၌ စတော့ဈေး ပြန်ထောင်တက်လာသည်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကို လူတော်ကြီးဟု ထင်မိလိုက်ပြန်သည်။ သူငယ်ချင်း၏ အင်တာနယ်ဘဏ် စတော့တို့သည် အခြားတက္ကသိုလ် ဂျီစတော့များနည်းတူ မိုးထိအောင် တက်ခဲ့သည်။ သိပ်မကြာပါ။ ပြန်ပြို ပြန်သည်။ သည်တစ်ချို့ ယခင်က အရှေ့တံခါးကို ဆောင့်ဖွင့်ပြီး ဝင်လာသော ရုရှားမဟုတ် တော့ပါ။ ဘရာဇီးလ်ဖြစ်နေသည်။ ဘရာဇီးလ်သည် ယူအက်စ်ဈေးကွက်တို့ကို ဖရိုဖရဲဖြစ်အောင် ပြုလုပ်လာသည်။ အင်တာနက်စတော့များ စန်းပွင့်မှုကိုပင် ယာယီအခိုက်အတန့် တုံ့ဆိုင်းသွားစေသည်။

ကျွန်တော်သည် ဤဇာတ်လမ်းတို့ကို ရပ်ကြည့်နေရင်း အာဆွတ်လမ်းမှ အဖြစ် အပျက် တို့သည် ကျွန်တော်၏ စီးပွားရေးအား ထိခိုက်စေရန် ကိုးလကြာ အချိန်ယူခဲ့ပုံ။ ဘရာဇီးလ် အမေရိကန်ကို ထိခိုက်ရန် ရက်သတ္တပတ်သာ အချိန်ယူခဲ့ပုံတို့ကို စဉ်းစားနေ မိသည်။ ယူအက်အေတူဒေး သတင်းစာကြီးက ၁၉၉၈ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပျက်သော ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာ ဈေးကွက်အကြောင်းကို အကဲဖြတ်လိုက်သည်မှာ ဆီလျော်လှသည်ဟု တွေးမိ သည်။

ဒုက္ခသည် တိုက်ကြီးတစ်တိုက်မှ အခြားတိုက်ကြီးတစ်တိုက်ဆီသို့ ပျံ့နှံ့သွားပုံမှာ ဗိုင်းရပ်ပိုး ပျံ့နှံ့ပုံနှင့် တူလှသည်။ ယူအက်စ်ဈေးကွက်သည် တမုဟုတ်ချင်း တုံ့ပြန်သည်။ ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်မှ လူတို့ကပင် ထိုင်းဘတ်ငွေအကြောင်း တကယ် ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

အာဆွတ်လမ်းက ယနေ့ကမ္ဘာကြီး၏ အခြေအနေ အကြောင်းကို အတော်ပညာပေး ပါသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးစနစ်ကို လွှမ်းမိုးထားခဲ့သော နှေးနှေး ကွေးကွေး တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် အတုံးအတစ်ဖြင့်ပြီးသော၊ စစ်အေးခေတ်ကို ဂလိုဘယ်လိုက် ဇေးရှင်း

(ကမ္ဘာလုံးဆက်နွယ်မှု) ဟုခေါ်သော စနစ်သစ်တစ်ရပ်က ခိုင်ခိုင်မာမာ အစားထိုးလိုက်လေပြီ။ ဤစနစ်သစ်သည် ချောဆီများစွာ ထည့်ထား၍ အပြန်အလှန်အတုံ့အလှည့် ဆက်စပ်နေသော စနစ်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးသည် မြစ်ကြီးတစ်စင်းတည်း ဖြစ်နေပြီ။

ဘာလင်တံတိုင်းကြီးပြိုကျစဉ် ၁၉၈၉ ခုနှစ်က ဤအကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့ နား မလည်ခဲ့သေးလျှင် နောက် ၁၀ နှစ်လောက်အကြာ၌ ကျွန်တော်တို့ နားလည်ခဲ့ရပြီ။ ၁၉၉၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့။ ကမ္ဘာလုံးကျွတ် စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းက ထိပ် ရောက်နေစဉ် မာရီလင့်ချ် ကော်ပိုရေးရှင်းကြီးက အမေရိကန်သတင်းစာကြီးတို့၌ မျက်နှာ ပြည့် ကြော်ငြာတစ်ခုကို ထည့်ခဲ့သည်။ ဤကြော်ငြာ၌

“ကမ္ဘာကြီးသည် ၁၀ နှစ်သားအရွယ်ရှိပြီ” ဟု ဖော်ပြလိုက်သည်။ ခေတ်သစ်တစ်ခု တည်း ရောက်နေပြီဆိုသော အချက်ကို ဤကြော်ငြာက လက်ညှိုးထိုးပြသည်။

ဤ ၁၀ နှစ်သားအရွယ် ကမ္ဘာကြီးကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် သန့်စင်ဖွားမြင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ၏ အငယ်ရွယ်ဆုံး စီးပွားရေး (ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာစီးပွားရေး)သည် လူလား မြောက်အောင် စမ်းပြီး လမ်းလျှောက်နေရဆဲဖြစ်သည်။ များစွာသော ကမ္ဘာဈေးကွက် တို့သည် မကြာသေးမီကမှ လွတ်လပ်လာကြသည်။ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ဤစီးပွားရေးတို့ကို နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ လက်သီးက စိုးမိုးမည့်အစား လူထု၏ ခံစားမှုက စိုးမိုးလာသည်။ လွတ်လပ်သော ဈေးကွက်နှင့် ဒီမိုကရေစီတို့ ပြန့်ပွားမှုတို့ကြောင့် နေရာတကာ၌ လူထုတို့၏ အာသီသသည် အောင်မြင်မှုဆီသို့ ပြောင်းလဲနေချေပြီ။

ထို့အပြင် မှန်ကန်စွာ အသုံးပြု၍ လွယ်လွယ်ကူကူ ဖြန့်ဖြူးပါက တက္ကနိုလီဂျီတို့သည် ပထဝီနယ်နိမိတ်တို့ကိုလည်း ဖျက်ပစ်နိုင်စွမ်းရှိပါမည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် ၁၀ နှစ်သားအရွယ် သာ ရှိသေးသော်လည်း ကြီးမားသော

အလားအလာတို့ကို ဆက်လက်စွဲကိုင်ထားပါလိမ့် မည်။ ထို အတောအတွင်း၌ ကား
ကြီးထွားလာအောင် ပြုလုပ်ရေးသည် လွယ်ကူပါသည်ဟု မည်သူကမျှ
ပြောဆိုမည်မဟုတ်ဟု ယူဆမိသည်။

တကယ်၌ မာရီလင့်ချ် ကြောငြာသည်
ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်သည် ၁၀ နှစ် သားအရွယ်သာ ရှိသေးသည်ဟု
ပြောလျှင် ပို၍ မှန်ကန်ပါလိမ့်မည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဤသို့ ပြောရသနည်းဆိုသော်
၁၈၀၀ ပြည့်မှ ၁၉၂၀ တိုင် ကမ္ဘာကြီးသည် အလားတူ ဂလိုဘယ်
လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်ကို တွေ့ကြုံခဲ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ နယ်နိမိတ်ကျော်
ကုန်သွယ်မှုပမာဏနှင့် အရင်းအနှီး စီးဆင်းမှုတို့ကို စုစုပေါင်း နိုင်ငံထုတ်ကုန်
ဂျီအင်ပီနှင့် လည်းကောင်း၊ လူဦးရေနှင့်လည်းကောင်း ဆက်စပ်တွက်ချက်ကြည့်လျှင်
ပထမကမ္ဘာ စစ်ကြီးမတိုင်မီက ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကာလသည် ယနေ့
ကျွန်တော်တို့ တွေ့ကြုံနေ ရသော ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းနှင့် ဆင်တူနေသည်ကို
တွေ့ရပါမည်။ ထိုအချိန်က ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အင်အားကြီးနိုင်ငံအဖြစ်
ဂရိတ်ဗြိတိန်သည် ထွန်းသစ်စ ဈေးကွက်တို့တွင် အကြီးအကျယ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ
ဖြစ်ခဲ့သည်။ အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ မီးရထားဘွန်း၊ လတ်ဗီးယားနိုင်ငံ အစိုးရဘွန်းနှင့်
ဂျာမန်အစိုးရဘွန်းတို့က မောင်းဖြုတ်ပေးခဲ့သော ဘဏ္ဍာရေးအလုပ် အကျပ်အတည်း
တို့သည် အင်္ဂလန်၊ ဥရောပနှင့် အမေရိကားရှိ သူကြွယ် တို့ကို ထိုးနှက်
ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

ငွေကြေး ကွပ်ကဲမှုမရှိ။ ၁၈၆၆ ခုနှစ်တွင် အတ္တလန်တိတ်သမုဒ္ဒရာကို
ကျော်ဖြတ်၍ ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးကြိုးများ တပ်ဆင်ပြီးလို့မှ မကြာခင်တွင်
နယူယောက်မှ ဘဏ္ဍာ ရေး အကျပ်အတည်းသည် လန်ဒန်နှင့် ပါရီသို့
မြန်မြန်ဆန်ဆန်ပင် ကူးစက်သွားခဲ့သည်။ ကျွန်တော်သည် တစ်ကြိမ်မက
ဗြိတိသျှအလုပ်သမားသမဂ္ဂ၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ အေအက်ဖ် အယ်-စီအိုင်အိုအဖွဲ့မှ
ချွန်မန်နှင့် ဆွေးနွေးဖူးပါသည်။ သူ၏ ပြောပြချက်အရ ၁၈၆၈ ခုနှစ် အင်္ဂလန်

မန်ချက်စတာမြို့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော ပထမအကြိမ်အလုပ်သမားသမဂ္ဂ ညီလာခံတွင် ဆွေးနွေးရန် အစီအစဉ်များထဲ၌ အကြောင်းအရာ နှစ်ခုကို ထည့်သွင်းထား ခဲ့ကြောင်း သိရ သည်။ ပထမအကြောင်းအရာမှာ “အာရှကိုလိုနီတို့မှ ယှဉ်ပြိုင်မှုတို့ကို မည်သို့ကိုင်တွယ် မလဲ”ဆိုသော အချက်ဖြစ်၍ ဒုတိယ အကြောင်းအရာသည် “ယူနိုက်တက် စတိတ်နှင့် ဂျာမနီ တို့မှ လေ့ကျင့်ရေးနှင့် ပညာရေး အဆင့်အတန်းတို့နှင့် မီအောင် ဆောင်ရန် လိုအပ်ချက်တို့” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်အခါက လူတို့သည် ကျွန်တော်တို့ မှတ်မိတာထက် ပိုပြီး နိုင်ငံကူးနေ ကြပါသည်။ စစ်အတွင်းမှလွဲ၍ ၁၉၁၄ ခုနှစ် မတိုင်မီ ထိုစဉ်က နိုင်ငံကူးရန် လက်မှတ်လည်း မလိုခဲ့ပေ။ ရွှေ့ပြောင်းလာသူတို့သည် အမေရိကန် သို့ ဗီဇာမပါဘဲ ဝင်လာခဲ့ကြသည်။ ဤ အချက်အားလုံးတို့ကို ရေနှေးငွေဖြင့် မောင်းသော သင်္ဘော၊ တယ်လီဂရပ်ဖ်ကြေးနန်း ဆက်သွယ်ရေး၊ မီးရထားနှင့် နောက်ဆုံး၌ တယ်လီဖုန်း တို့ ပေါ်လာသည့် အချက်တို့နှင့် ပေါင်း၍ စဉ်းစားကြည့်လျှင် ပထမကမ္ဘာစစ် မတိုင်မီက ပထမဆုံး ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ခေတ်သည် ကမ္ဘာကြီးကို မြေကြောရှုံ့လိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားသည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် အကြီးဆုံး အရွယ်မှ အလယ်အလတ်အရွယ်သို့ ကြုံ သွားသည်။

ဤ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ပထမခေတ်နှင့် ကမ္ဘာလုံးကျွတ် အရင်းရှင်စနစ်တို့သည် ပထမကမ္ဘာစစ်၊ ရုရှားတော်လှန်ရေးနှင့် မဟာစီးပွားရေးပျက်ကပ်ကြီးတို့ ဆင့်ကဲ ဆက်တိုက် ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းတို့ကြောင့် တစ်စစ ပြိုကျသွားရသည်။

ဤ အဖြစ်အပျက်အကြီး သုံးရပ်သည် ကမ္ဘာကြီးအား ရုပ်ပိုင်းအရလည်းကောင်း၊ သဘောတရားအရလည်းကောင်း အက်ကွဲစေတော့ပုံသည်။ ယခင်အကတည်းက ကွဲနေ သော ကမ္ဘာကြီးသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးသည့်နောက်၌ စစ်အေးခေတ်ဖြင့် သူ့အတိုင်း ခဲအေးထားခံရသည်။

စစ်အေးသည် နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးစနစ်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဤစစ်အေးသည် အကြမ်း အားဖြင့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ဘာလင်တံတိုင်းကြီးပြိုသည့် ၁၉၈၉ ခုနှစ်အထိ ကြာရှည်ခဲ့သည်။ ဘာလင်တံတိုင်းကြီး ပြိုသည်မှစ၍ စစ်အေးခတ် နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးနေရာတွင် အခြား စနစ်တစ်ခု ဝင်ရောက်အစားထိုးခဲ့လေပြီ။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ခေတ်သစ်ရောက်ပြီ။

ဒုတိယအကျော့ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းဟု ခေါ်ဆိုကြပါစို့။

ပထမကမ္ဘာစစ်ပြီး စဖြစ် သည့်နေ့မှ စစ်အေးခေတ်ပြီးဆုံးသည်အထိ ကြာမြင့်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း ၇၅ နှစ်သည် ဂလိုဘယ် လိုက်ဇေးရှစ် တစ်ခေတ်မှ အခြား ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်ခေတ် တစ်ခေတ်သို့ ကူးပြောင်းရာ၌ ဖြတ်သန်းခဲ့ရသော ကာလရှည်ကြီးဟု ဆိုနိုင်သည်။

အတိတ်က ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်နှင့် ယခု

ရင်ဆိုင်ရောက်ရှိနေသော ဂလို ဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်တို့ကြားတွင် ဆင်တူသော လက္ခဏာတို့ အများအပြားရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် ယခု ကျွန်တော်တို့ ရင်ဆိုင်နေရသော ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ အသစ်ဖြစ် ထွန်းမှုမှာ ကမ္ဘာကြီးကို တစ်ခုတည်းသော ကမ္ဘာလုံးချီဈေးကွက်ကြီးအတွင်းသို့ ပို့ဆောင် ရာ၌ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ချည်နှောင်ဆက်နွယ်မှု အတိုင်းအတာနှင့် နက်နဲမှု အတိုင်းအတာ တို့သည် အလွန် ထူးခြားနေခြင်းဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် ထူးခြားသစ်လွင်သည့် အချက် တစ်ချက်လည်း ရှိသည်။ ယင်းမှာ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းဖြစ်စဉ်ထဲတွင် ပါဝင်ပတ်သတ် နေသူ ဦးရေသည် ပို၍ မများပြားခြင်းနှင့် လူထုတို့သည် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင် အကျိုး သက်ရောက်မှုတို့ကို တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း ထိခိုက်ခံနေရပြီဆိုသော အချက်ဖြစ်သည်။

၁၉၁၄ ခုနှစ်မတိုင်မီက ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်သည်

ပြင်းထန်မှုရှိသော်လည်း ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံအများအပြားတို့သည် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းထဲ မပါဝင်ရပေ။ ချန်ထားခံခဲ့ရ သည်။ ၁၉၁၄ ခုနှစ်မတိုင်မီ

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် သူ့ခေတ်သူ့အခါနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အရွယ်အစား ကြီးမားပါသည်။ သို့ရာတွင် ယနေ့ခေတ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင်ကား အလွန်ငယ် တော့သည်။ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်၌ နိုင်ငံခြားငွေ အရောင်းအဝယ် ပမာဏကို ဒေါ်လာသန်း ပေါင်းနှင့် တိုင်းတာပြခဲ့ကြသည်။ ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင်မူ နယူးယောက် ဖက်ဒရယ်ရီဇတ်ဘဏ်၏ စာရင်းအရ ဤပမာဏသည် တစ်နေ့လျှင် ဒေါ်လာ ၈၂၀ ဘီလျှံဖိုး ဖြစ်နေပါပြီ။ ၁၉၉၈ ဧပြီလတွင် တစ်နေ့ ဒေါ်လာ ၁.၅ ထရီလီယံခန့်အထိ မြင့်တက်သွားသည်။ ဆက်ပြီး တက်နေဆဲဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သော ၁၀ နှစ်အတွင်း၌ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း ဘဏ်တို့က ပြုလုပ်သော နယ်စပ်ကျော် ငွေချေးငှားမှု စုစုပေါင်းသည် နှစ်ဆတိုးပွားခဲ့သည်။ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်တစ်ဝိုက်၌ ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံတို့မှ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများဆီသို့ ပုဂ္ဂလိက အရင်းအနှီး စီးဆင်းသွားသည်ကို ဒေါ်လာ သန်းပေါင်းဖြင့်သာ တိုင်းတာပြခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဤလုပ်ငန်းတွင် ပါဝင်ပတ်သတ်သော နိုင်ငံတို့ကလည်း သိပ်မများလှပေ။ အိုင်အမ်အက်ဖ်၏ ဖော်ပြချက်အရ ၁၉၉၇ ခုနှစ် တစ်နှစ်တည်း၌ ဖွံ့ဖြိုးပြီး နိုင်ငံတို့မှ ထွန်းသစ်စ ဈေးကွက်အားလုံးဆီသို့ ဆင်းသော ပုဂ္ဂလိက အရင်းအနှီးများသည် ဒေါ်လာ ၂၁၅ ဘီလျှံဖိုး ရှိပေသည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး မတိုင်မီ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ခေတ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ယခုခေတ် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း သည် တာဘိုဂျက်ကဲ့သို့ အားရှိပြီး မြန်လှသည်။

ယနေ့ခေတ် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် အတိုင်းအတာအရသာ ခြားနားသည် မဟုတ်။ အလွန်အရေးကြီးသော အပိုင်းတို့တွင် အမျိုးအစားအရလည်း ခြားနားကုန်သည်။ အီကော့နော်မစ် စာစောင်ကြီးက အကဲဖြတ်သကဲ့သို့ ပြီးခဲ့သော ယခင် ဂလိုဘယ်လိုက် ဇေးရှင်းကို သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစရိတ်များ ကျဆင်းနေသော အချက်အပေါ် ဗဟိုပြု၍ တည်ဆောက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မီးရထားလမ်း ဖောက်လုပ်ခြင်း၊ ရေနွေးငွေ့မောင်းသင်္ဘော များ တီထွင်ခြင်းနှင့် မော်တော်ကားများ ပေါ်လာခြင်းတို့ကြောင့် လူတို့သည် နေရာအများ အပြားသို့ ပို၍ မြန်မြန်ဆန်ဆန်နှင့်

ပို၍ စရိတ်ချိုသာစွာဖြင့် ကုန်သွယ်လာနိုင်ကြသည်။

ယနေ့ခေတ် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကိုကား မိုင်ခရီချစ်ပ်၊ ဂြိုဟ်တု၊
ဖိုင်ဘာဖန်သား နှင့် အင်တာနက်တို့ကြောင့် ကျဆင်းလာသော
တယ်လီကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေးစရိတ် တို့ကို ဗဟိုပြုပြီး တည်ဆောက်ထားသည်။
ဤတက္ကနီလိုဂျီအသစ်တို့သည် ကမ္ဘာကြီးကို စုစု စည်းစည်း ခပ်တင်းတင်း
ပစ်ဖောက်ရက်လုပ်နိုင်ကုန်သည်။

ဤ တက္ကနီလိုဂျီတို့က မည်သည့်အဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်ပါသနည်းဆိုသော်
ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံ တို့သည် အနောက်နိုင်ငံများသို့ ကုန်ကြမ်းများ ရောင်းပြီး ထိုနိုင်ငံတို့မှ
ကုန်ချော ပစ္စည်းများ ပြန်ရရှိရန်ဆိုရုံမျှ မဟုတ်တော့ဘဲ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတို့
ကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် အကြီးစား ကုန်ချော ထုတ်လုပ်သူများ ဖြစ်လာနိုင်ပြီဟု
ဆိုနိုင်ရာရောက်သည်။ ဤတက္ကနီလိုဂျီ တို့သည် ကုမ္ပဏီ တို့အား ထုတ်လုပ်မှု၏
မည်သည့် အစိတ်အပိုင်းကိုမဆို၊ သုတေသနနှင့် ဈေးကွက်ရှာခြင်းလုပ်ငန်းတို့
မည်သည့်တိုင်းပြည်၌ မဆို ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်နိုင်သော အခွင့်အလမ်း တို့ကိုလည်း
ပေါ်ပေါက်စေသည်။ ဤသို့ နိုင်ငံအနှံ့၌ ဖြန့်ကျက်အလုပ်လုပ် စေကာမူ
ကွန်ပျူတာနှင့် တယ်လီကွန်ဖရင့်နည်းလမ်းတို့ကို အသုံးပြုကြခြင်းကြောင့်
တစ်နေရာတည်း၌ အလုပ်လုပ်နေဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ထို့အပြင်
ကွန်ပျူတာနှင့် စရိတ်ချိုသော တယ်လီဆက်သွယ်မှုစနစ်
နှစ်ရပ်ပေါင်းတို့ကြောင့်လူတို့သည် ဝန်ဆောင်မှု တို့ကို ကမ္ဘာနှင့်ချီပြီး
ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်ချေပြီ။ ယခင်က တစ်ခါမျှမဖောက်ကား ခဲ့ဖူးသော
ဆေးကုသမှု အကြံဉာဏ်မှ ဆော့ဖ်ဝဲရေးသားခြင်းနှင့် ဒေတာအချောကိုင်ခြင်း
လုပ်ငန်းတို့အဆုံး လုပ်ငန်းတို့ကို ကမ္ဘာ့အတိုင်းအတာနှင့် ဖောက်ကားနိုင်ကြလေပြီ။
အီကော့နော်မစ် ဂျာနယ်၏ ဖော်ပြချက်အရ (၁၉၉၆ ခု ဒေါ်လာဖြင့်)
နယူးယောက်နှင့် လန်ဒန်ကြား သုံးမိနစ်ကြာ ဆက်သွယ် ခေါ်ယူလျှင် ၁၉၃၀
ပြည့်နှစ်၌ ဒေါ်လာ ၃၀၀ မျှ ကျသည်။ ယနေ့၌ အင်တာနက်မှတစ်ဆင့် ဆိုလျှင်

အခမဲ့လောက် ဆက်သွယ်နိုင်ကြပြီ။

ယခု ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်၏ သီးခြားဝိသေသ တစ်ချက်မှာ တက္ကနီလိုဂျီ တို့သည် အစဉ်အလာရှိသော အမျိုးသားနိုင်ငံအတွက်နှင့် ကော်ပိုရေးရှင်းတို့ကို ပိုပြီး ဝေးဝေး ပိုပြီး မြန်မြန်၊ ပိုပြီး စရိတ်ပေါ့ပေါ့နှင့် လှုပ်ရှားရောက်ရှိစေနိုင်သည်သာမဟုတ်၊ လူတစ်ချင်း ကိုလည်း အလားတူ လှုပ်ရှားရောက်ရှိစေနိုင်ပြီဆိုသော အချက်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းအချက်ကို ၁၉၉၈ ခုနှစ် နွေရာသီတစ်နေ့၌ အသက် ၇၉ နှစ်ရှိ၍ မီနီယာပိုလစ် တွင်နေထိုင်သော ကျွန်တော်၏ မိခင်ကြီး မာဂရက် ဖရိုက်မင်က ကျွန်တော့်အား မအီမသာ စကားပြောပါသည်။ “ဘာများမှားသလဲ-အမေ”ဟု ကျွန်တော်က မေးလိုက်ရာ မိခင်ကြီးက “အမေက ပြင်သစ် သုံးယောက်နဲ့ အင်တာနက်ထဲမှာ ဘရစ်ချ် ကစားတယ်ကွဲ့။ သူတို့ အချင်းချင်း ပြင်သစ်လို ပြောကြတော့ အမေက နားမလည်ဘူးကွဲ့”ဟု ပြောပါသည်။ ကျွန်တော်က မိခင်ကြီး အင်တာနက်ဖြင့် ဘရစ်ချ် ကစားသည်ဆို၍ မပွင့်တပွင့်ပြီးမိရာ အမေက အနည်းငယ် စိတ်ခု သွားပုံရပါသည်။ “မရယ်နဲ့၊ တစ်နေ့က ဆိုက်ဘေးရီးယားက လူတစ်ယောက်နဲ့ အမေ ဘရစ်ချ် ကစားသေးတယ်” ဟု ပြောပါသည်။

ယခု ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်သည် ယခင် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်နှင့် ထူးခြားနားပါဟု ပြောသူတို့ကို ကျွန်တော်က မေးခွန်းတစ်ခုပဲ မေးလိုပါသည်။

“ခင်ဗျားတို့ရဲ့ဘိုးတို့ဘွားတို့ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်တုန်းက ပြင်သစ်တွေနဲ့ အင်တာနက် ထဲမှာ ဘရစ်ချ် ကစားဖူးကြပါသလား” လို့။ ကစားဖူးကြလိမ့်မည်ဟု ကျွန်တော်မထင်ပါ။ ယခု ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်ထဲ၌ ယမင်မြင်ဖူး၊ ကြုံဖူးခဲ့သောအရာတို့ ရှိပါလိမ့်မည်။ ကျွန်တော်တို့ မတွေ့ဖူး၊ မကြုံဖူးသော အရာတို့လည်း ရှိပါလိမ့်မည်။ အလွန်အသစ်အဆန်း ဖြစ်လွန်း၍ ကျွန်တော်တို့ နားမလည်နိုင်သေးခြင်းတို့လည်း ရှိပါလိမ့်မည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ခေတ်နှစ်ခေတ်တို့၏ ခြားနားချက်တို့ကို ကျွန်တော်သည် ဤသို့ ခြုံငုံပြီး ပြောလိုပါသည်။ “ပထမ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် ကမ္ဘာကြီးကို ကြီးသော အရွယ်မှ အလယ်အလတ်အရွယ်သို့ ကြုံ့ ပစ်လိုက်သည်ဟု ဆိုလျှင် ယခု ဂလိုဘယ်လိုက် ဇေးရှင်းခေတ် သည် အလယ်အလတ်အရွယ်မှ အငယ်စားအရွယ်သို့ ကျုံ့ ပစ်သည်” ဟု ပြောလိုသည်။

ဤစာအုပ်သည် ယခု ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်သစ်သည် စစ်အေးခေတ်ကို အစားထိုးပြီးနောက် ၂၀ ရာစုနှစ်အကုန်ပိုင်း၌ လွှမ်းမိုးလာသော နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး စနစ်အဖြစ် ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ဖြစ်ထွန်းလာပုံကိုလည်းကောင်း၊ လူတိုင်း၏ ပြည်တွင်းနိုင်ငံ ရေးနှင့် နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးတို့ကို ဘယ်ပုံဘယ်နည်း ပုံလောင်းပေးနေသနည်းဆိုသော အကြောင်းကိုလည်းကောင်း ရှင်းပြရန် ကြိုးစားအားထုတ်ထားပါသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် စစ်အေးလွန်ခေတ်အကြောင်းကို အနက်အဓိပ္ပာယ် ရှင်းပြကြကုန်သော စာပေအစုအဝေး ထဲတွင် ဤစာအုပ်က အထောက်အကူ ပြုထားပါသည်။ ဤစာပေအမျိုးအစားထဲ၌ အကျယ် ပြန့်ဆုံး ဖတ်ရှုလေ့လာကြသည့် စာအုပ်လေးအုပ်ရှိပါသည်။ ပေါ် အမ် ကနေဒါ ရေးသား သော အင်အားကြီးနိုင်ငံတို့ “စန်းတက်ခန်းနှင့် ကျဆုံးခန်း”။ ခရစ်နှစ် ၁၅၀၀ မှ ၂၀၀၀ ပြည့် နှစ်အထိ စီးပွားရေး ပြောင်းလဲမှုတို့နှင့် စစ်ရေး ပဋိပက္ခများစာအုပ်၊ ဖရန်စစ်ဖူကူးယားမား၏ “သမိုင်း၏ နိဂုံးနှင့် နောက်ဆုံးလူ”။ ရောဘတ်ဒီ ကပ်ပလန်နှင့် ဆင်မြူရယ် ပီ ဟန်တင်တန် တို့၏ “လူ့ယဉ်ကျေးမှုများ ပဋိပက္ခနှင့် ကမ္ဘာ့ စနစ်တို့ကို ပြန်လည်ပုံသွင်းခြင်း” ဆိုသော ဆောင်းပါး ပေါင်းချုပ် စာအုပ်တို့ဖြစ်ကြသည်။

ဤစာအုပ်အားလုံးတို့၌ အရေးကြီးသော အမှန်တရားတို့ ပါရှိပါသည်။ သို့သော် မည်သည့်စာအုပ်ကမျှ စစ်အေးလွန်ခေတ်အကြောင်း တစ်ခုလုံးကို ခြုံငုံပြီး လေ့လာခြင်း မရှိဟု ကျွန်တော်ထင်မိသည်။ ကပ်ပလန်၏ တင်ပြချက်သည် ဆိုလိုရင်းကို ထင်ရှားပေါ်လွင် စေသည်။ ရိုးသားသည်။ သို့သော် သူသည် ကမ္ဘာ့

အခက်ထန်ဆုံးအပိုင်းတို့ကိုသာ ယူကြည့် ပြီး အခြားကမ္ဘာ့အစိတ်အပိုင်းတို့အတွက် လိုအပ်သည်ထက် ပိုပြီး ယေဘုယျပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဟန်တင်တန်သည် ကမ္ဘာ့အနှံ့မှ ယဉ်ကျေးမှုပဋိပက္ခတို့ကို မြင်တွေ့ကာ ဤ ပဋိပက္ခတို့ကို ခပ်ရိုင်းရိုင်း တိုးချဲ့ပြီး ကြာရှည်ရှိမည့် လူယဉ်ကျေးမှုများ ပဋိပက္ခဟု ခပ်ရှင်းရှင် အဓိပ္ပာယ် ဖော်ခဲ့သည်။ အကယ်၍ ကမ္ဘာစစ်ကြီးတစ်ခု နောက်ထပ် ထပ်မံဖြစ်ပွားခဲ့သည်ရှိသော ဤစစ်သည် လူယဉ်ကျေးမှုချင်း တိုက်ခိုက်ကြသော စစ်ပွဲကြီးသာ ဖြစ်ချေလိမ့်မည်ဟု ဟော ကိန်းထုတ်ခဲ့သည်။ ကပ်ပလန်နှင့် ဟန်တင်တန်တို့သည် နိုင်ငံတော်တို့၏ တန်ခိုးအစွမ်း၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဈေးကွက်တို့၏ ညှို့ဓာတ်၊ တက္ကနိုလိုဂျီဖြန့်ကားတိုးပွားမှု၊ ကွန်ရက်စနစ် များ အသုံးပြုလာမှုနှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ စံများ ပျံ့နှံ့မှုတို့က သူတို့၏ အဖြူနှင့်အမည်း (များသောအားဖြင့် အမည်း) ဟောကိန်းတို့ကို မှားယွင်းသွားစေနိုင်သည်ဆိုသော အချက် အပေါ်တွင် သူတို့ လျှော့တွက်ထားကြသည်ဟု ကျွန်တော် ယုံကြည်မိသည်။

အနာဂတ်အကြောင်းကို အာရုံအကြားအမြင် ပေါက်သူတို့ပမာ ရှင်းပြရန် ကြိုးပမ်း ထားသည်။ ကနေဒီသည် စပိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် ဗြိတိသျှအင်ပါယာတို့ ကျဆုံးခန်းကို ပြောင် မြောက်စွာ ဖော်ပြနိုင်စွမ်း ရှိသော်ငြားလည်း အမေရိကန်သည်လည်း သူ၏ အင်ပါယာကို လိုအပ်သည်ထက် ချဲ့ကားထားမှုကြောင့် စပိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် ဗြိတိသျှအင်ပါယာတို့ကို အလား တူ ကျဆင်းရမည်ဟု ကောက်ချက်ဆွဲခဲ့သည်မှာ စစ်အေးခေတ်လွန်ခြင်းသည် ဆိုဗီယက် ယူနီယံ နိဂုံးချုပ်ခြင်းကိုသာ ညွှန်းပြသည်မဟုတ်ဘဲ အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ကျဆင်းမှုကိုပါ နိမိတ်ပြုသည်။ ကနေဒီ သတိမထားမိသည့်အချက်မှာ သူ့စာအုပ်ရေးသားစဉ် ၁၉၈၀ ပြည့် လွန်နှစ်တို့၌ အမေရိကန်ဩဇာ အထိုက်အလျောက် ကျဆင်းခဲ့ရခြင်းသည် ဂလိုဘယ်လိုက် ဇေးရှင်းစနစ်အသစ်အတွက် ပြင်ဆင်ရခြင်းနှင့် သင့်တင့်လျောက်ပတ်စွာ ညှိနေရခြင်းတို့ ကြောင့် ဖြစ်သည်ဆိုသော အချက်ပင်ဖြစ်သည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းအသစ်အတွက် ညှိနှိုင်းပြင်ဆင်ချိန်၌ (ယခုမှ အခြားကမ္ဘာ့ အစိတ်အပိုင်းအသီးသီးကလည်း ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းဖြစ်စဉ်ထဲ ပါဝင်ချိန်၌) ဂလိုဘယ် လိုက်ဇေးရှင်း၏ ဖိအားပေးမှုကြောင့် အမေရိကန်သည် အင်အားကြီးနိုင်ငံအဖြစ်မှ လျော့ပါး သွားရန် မဟုတ်ဘဲ အင်အားကြီးနိုင်ငံအဖြစ် ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းသွားရန်အလို့ငှာ ကာကွယ်ရေးဘတ်ဂျက်ကို လျှော့ဖြတ်ခြင်း၊ အစိုးရအရွယ်အစားကို ချို့ ပစ်ခြင်း၊ လွတ်လပ် သော ဈေးကွက်တို့ ပို၍ ပို၍ အာဏာပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရလိမ့်မည် ဆိုသော အချက်ကို ကနေဒီက မမျှော်မှန်းထားခဲ့ပေ။ ဟန်တင်တန်၏ အမြင်၌ စစ်အေးခေတ်လွန် သည်နှင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကိုကြည့်ပြီး ကစားရန်မလိုတော့။ ဟိန္ဒူနှင့် မူဆလင်တို့ကို ကြည့်ပြီး ကစားရမည်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်လည်း ဘာသာရေးဖြင့် ကစားခံရမည်ဟု တွက်ဆထားသည်။ သူက နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးစနစ်သစ်တစ်ခု ပေါ်ထွန်းလာပြီး ဤစနစ်သစ်က အဖြစ်အပျက်တို့ကို ခြားနားစွာ ပုံလောင်းလိမ့်မည်ဆိုသော အလားအလာ ကို လုံးဝပယ်ချထားသည်။ သူ၏ အမြင်၌ စစ်အေးခေတ်လွန်သည်နှင့် လူမျိုးစုဝါဒသာ ပေါ်လာဖို့ရှိသည်။ မည်သည့်အသစ်အဆန်းတို့မျှ ပေါ်စရာမရှိ။

ဖရန်စစ်ဖူကူးယားမား၏ စာအုပ်သည် ဖြစ်ထွန်းလာမည့် အသစ်တွေအကြောင်းကို လေးနက်စူးရှသော ဉာဏ်ဖြင့် ရှင်းပြထားသည်။ ဤအသစ်တို့မှာ လစ်ဘရယ်ဝါဒနှင့် လွတ် လပ်သော ဈေးကွက်အရင်းရှင်စနစ်တို့ အောင်ပွဲရလာသည့် အကြောင်းပေတည်း။ ဤ စနစ်နှစ်ခုသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို အထိရောက်ဆုံး ထူထောင်ရန် နည်းလမ်းများ အဖြစ် ရှင်းပြထားသည်။ သို့သော် သူ့စာအုပ်၏ အမည်သည် (စာအုပ်ထက်ပိုပြီး) ဤ အောင်ပွဲတို့ကို နောက်ဆုံးအဖြစ် ညွှန်းထားပုံရသည်။ ကျွန်တော်တွေ့ထားသော ကမ္ဘာကြီး အတိုင်းသာဆိုလျှင် နောက်ဆုံးစခန်းနှင့် ဝေးနေသေးသည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် ပြောရလျှင် ဤကျမ်းစာအုပ်တို့သည် အာရုံဖမ်းသည့်

တစ်ခုတည်း သော အတွေးအခေါ်တစ်ခုဖြစ်သည်။ “အရာကြီးကြီးတစ်ခု”ကို ဆုတ်ဖမ်းထားခြင်းကြောင့် အရေးပါပြီး ထင်ရှားကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဤ “အရာကြီးတစ်ခု”ဆိုသည်မှာ စစ်အေးလွန်ခေတ် ကမ္ဘာကြီး၌ နိုင်ငံတကာရေးရာတို့ကို မောင်းနေသော အောက်ခြေမော်တာ၊ ဤ နိုင်ငံ တကာရေးရာတို့၏ ဗဟိုချက်မအဖြစ် ရွေ့လျားနေသော အပိုင်းတို့ကို ဆိုလိုသည်။ ဤ မော်တာ သို့မဟုတ် ဗဟိုချက်မအပိုင်းဆိုသည်များ လူ့ယဉ်ကျေးမှုချင်း ပဋိပက္ခ၊ ကမောက် ကမ ဖရိဖရဲဖြစ်မှု၊ အင်ပါယာများ ကျဆင်းခြင်းနှင့် လစ်ဘရယ်ဝါဒအောင်ပွဲတို့ တစ်ခုခု ဖြစ်နိုင်ကုန်သည်။

ဤစာအုပ်သည် အလွန်ခြားနားသည်။ သင်သည် စစ်အေးလွန်ခေတ်အကြောင်း နားလည်သဘောပေါက်လိုလျှင် စစ်အေးခေတ်ကို အောင်နိုင်ခဲ့သော နိုင်ငံတကာဆက်ဆံ ရေး စနစ်သစ်တစ်ရပ်အကြောင်း (ဝါ) ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းအကြောင်းကို နားလည် သဘောပေါက်ရန် သင် ပထမဆုံး စတင်ရပါလိမ့်မည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ “အရာကြီးကြီး တစ်ခု”အကြောင်းအတွက် လူတို့သည် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းအပေါ် အာရုံစူးစိုက်ရပါမည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် ယနေ့ကမ္ဘာတွင် ဖြစ်ပျက်သမျှသော ဖြစ်ရပ်တို့အပေါ် ဩဇာ ပြုနေသော တစ်ခုတည်းသောအရာ မဟုတ်ပေ။ မြောက်တံခွန်ကြယ်ရှိသရွေ့၌ ကမ္ဘာ့ အတိုင်းအတာနှင့်ချီပြီး ပုံလောင်းပေးနေသော အင်အားတစ်ရပ်ကို လက်ညှိုးထိုးပြပါဟု ဆိုလျှင် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်ကိုသာ ထိုးပြရပါမည်။

ဖြစ်ထွန်းလာသော အသစ်သည် စနစ်ဖြစ်၍ ရှိနေသောအဟောင်းသည် အင်အား နိုင်ငံရေး ကမောက်ကမ ဖရိဖရဲဖြစ်မှု ၊ ပဋိပက္ခ ဖြစ်နေသော လူ့ယဉ်ကျေးမှုများနှင့် လစ်ဘရယ်ဝါဒတို့ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ စစ်အေးလွန်ခေတ်၏ ဒရာမာသည် ဘာလဲဟု ဆိုရလျှင် ဤဖြစ်ထွန်းလာသော စနစ်သစ်နှင့် ဤ အဟောင်းစိတ်ပြင်းပြမှုတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဒရာမာသည် ရှုပ်ထွေးလှသည်။

ဇာတ်သိမ်းခန်းကို မရေးရသေးပေ။ ထိုအကြောင်း ကြောင့်ပင်
ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း စနစ်သစ်၌ လူ့ယဉ်ကျေးမှုချင်း ပဋိပက္ခတို့ကိုလည်း
တွေ့နိုင်မည်။ လူ့ယဉ်ကျေးမှုတွေ တစ်ပုံစံတည်းတူညီသွားခြင်းမျိုးတို့ကိုလည်း
တွေ့နိုင်မည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ဘေးဒုက္ခတို့ကို တွေ့နိုင်သလို
အံ့ဩစရာကောင်းသော ပတ်ဝန်းကျင် ကို ကယ်ဆယ်မှုတို့ကိုလည်း တွေ့နိုင်မည်။
လစ်ဘရယ်ဝါဒနှင့် လွတ်လပ်သော ဈေးကွက် အရင်းရှင်စနစ်တို့
အောင်ပွဲခံခဲ့ခြင်းများ ကြုံတွေ့ရသလို ဤနှစ်ခု နောက်ပြန်လျှော့ကျသည့်
အဖြစ်တို့ကိုလည်း တွေ့ရမည်။ အမျိုးသား နိုင်ငံတော်တို့၏ တာရှည်ခိုင်ခံ့ မြဲမြံမှုကို
တွေ့နိုင်သလို နိုင်ငံတော်မဟုတ်သော ပလေရာ non-State player များ
ပေါ်ထွန်းလာ ပုံတို့ကိုလည်း တွေ့ရမည်။ ကျွန်တော် ကြိုးစားရေးပြသည့် အချက်မှာ
ဤဒရာမာကို ဘယ်လို လိုက်ရမည်နှင့် ဤဒရာမာကို ဘယ်လို စီမံ
ကိုင်တွယ်ရမည်နည်းဆိုသော အချက် တို့နှင့်ပတ်သတ်၍ လမ်းညွှန်စာအုပ်
ဖြစ်စေရန် ဖြစ်ပါသည်။

နောက်ဆုံး စကားတစ်ခုကို ဆိုပါရစေ။ ဤစာအုပ်ကို
ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူနှင့် အယ်ဒီတာဖြစ်သူ ဂျူနာသန် ဂလတ်စီက တစ်နေ့
ကျွန်တော်နှင့်တွေ့ပြီး သူကပြောပါသည်။ “ဖရိုက်မင်တစ်ယောက်
ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းအကြောင်း စာအုပ်တစ်အုပ် ရေးသားနေ ကြောင်း
ပြောပြတော့ သူတို့က ဘာပြောတယ်မှတ်သလဲ။ ‘အို - ဖရိုက်မင်က ဂလိုဘယ်
လိုက်ဇေးရှင်းကို မြတ်နိုးတာကိုး’ တဲ့။ ဒီလိုသူတို့ ပြောကြာတော့ကို ခင်ဗျား
ဘယ်လို ခံစားရသလဲ”ဟု မေးပါသည်။ ကျွန်တော်က အရုဏ်ကို ခံစားသလို
ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ကိုလည်း အများကြီးခံစားမိပါတယ် ဟု
ပြန်ဖြေကြားခဲ့သည်။ ယေဘုယျ ပြောရလျှင် မနက်တိုင်း နေထွက်လာခြင်းသည်
ကောင်းပါသည်။ ဒီလို နေထွက်လို့ ဘာမျှ အန္တရာယ် မရှိပါ။ အန္တရာယ်ထက်
အကောင်းက ပိုများပါသည်။ အရုဏ်အကြောင်း ကျွန်တော်က

သိပ်ဂရုမစိုက်နိုင်သည့်တိုင်အောင် အရုဏ်နှင့်ပတ်သတ်၍ ကျွန်တော့်၌ လုပ်နိုင်စရာ ဘာမျှ သိပ်မရှိပါ။ ကျွန်တော်က ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကို စသည်မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်က ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကို ရပ်ခိုင်း၍ လည်း မရပါ။ ရပ်ခိုင်းချင်ရင် လူသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို စရိတ်ကြီးကြီး အဆုံးအရှုံးခံ၍ လုပ်ကောင်းလုပ်နိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဤသို့ ရပ်တန့်ရန် ကျွန်တော် အချိန်အလဟဿ အဖြုန်းမခံနိုင်ပေ။ ကျွန်တော် စဉ်းစားနိုင်တာ တစ်ခုတည်းသာရှိသည်။ ယင်းမှာ ဤစနစ်သစ်မှ အကောင်းဆုံး ဘယ်လိုရနိုင်သနည်း။ အဆိုးအဝါး ဖြစ်လာလျှင် လည်း လူအများစုအတွက် အဆိုးဒဏ်နည်းအောင် ဘယ်လို ကူရှင်းခံရမလဲဆိုသော အကြောင်းတို့ကိုသာ ကျွန်တော် စဉ်းစားချင်ပါသည်။ ဤ စေတနာသည် ဤစာအုပ်ကို ဖြစ်မြောက်အောင် စေ့ဆော်ခဲ့ပါသည်။

ဤစာအုပ်၏ ပထမပိုင်း၌ ယနေ့ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်ကို ဘယ်လို ကြည့် မလဲနှင့် ဤစနစ်သည် ဘယ်လို အလုပ်လုပ်သလဲဆိုသော အကြောင်းတို့ကို ရှင်းပြထား သည်။ ဒုတိယပိုင်း၌ အမျိုးသားနိုင်ငံတော်၊ သူ့အသိုက်အဝန်း၊ လူတစ်ဦးချင်းတို့နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တို့သည် ဤဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်နှင့် မည်သို့ အပြန်အလှန် အချင်းချင်း ပြုမူတုံ့ပြန်ကြသနည်းဆိုသော အကြောင်းကို ရှင်းပြထားသည်။ တတိယပိုင်း၌ ဂလိုဘယ် လိုက်ဇေးရှင်းကို နောက်ပြန်ရိုက်ကြပုံတို့ အကြောင်းကို ရှင်းပြထားသည်။ စတုတ္ထအပိုင်း၌ ကား ယူနိုင်တက်စတိတ်၏ သီးခြားထူးခြားသော ကဏ္ဍအကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂလို ဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ် တည်ငြိမ်အောင် ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပုံတို့အကြောင်း ကိုလည်းကောင်း ရှင်းပြထားပါသည်။

သောမတ်စ် အယ်လ် ဖရိုက်မင်
ဂေါ်ရှင်တန် ဒီစီ
ဖေဖော်ဝါရီ ၁ ရက်နေ့ - ၁၉၉၉ ခုနှစ်

အပိုင်း(၁)
စနစ်ကို တွေ့မြင်ခြင်း

အခန်း(၁)
သဘောထားအမြင်ရှိသော ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်

ဘာစီလိုနာ အံ့ဖွယ်သိပ္ပံပြတိုက်၌ ဖရိုဖရဲ ကမောက်ကမဖြစ်ခြင်း
ခေအော့စ် ပြခန်း တစ်ခုကို ကြည့်မိသည်။ နာရီချိန်သီးတစ်ခုကို
မျဉ်းမဟုတ်သောပုံဖြင့် တည်ဆောက်ထားပြီး ဧည့်သည်က အတံကိုကိုင်လှက်
မိမိလိုရာဦးတည်ချက်ဆီ လိုရာအလျင်နှုန်းဖြင့် လှုပ်ရှား ပေးနိုင်သည်။ ဤသို့
လှုပ်ရှားစေလိုက်ပြီးသည့်နောက် ပေါ်ပေါက်သော လှုပ်ရှားမှုတို့ကို
စက္ကူတစ်ရွက်အပေါ် ခဲတံဖြင့် မှတ်သားပြီး စောင့်ကြည့်ရသည်။

ထို့နောက် ဧည့်သည်အား ခဲတံကို ပြန်ကိုင်စေကာ မူလအနေအထားမှ
မူလအလျင် နှုန်းအတိုင်း တိကျစွာတူအောင် ပြန်လုပ်ခိုင်းသည်။ ဧည့်သည်က
ပထမအကြိမ်လုပ်သည့် အတိုင်း တိတိကျကျ ဘယ်လောက်ပဲ
ဆောင်ရွက်ဆောင်ရွက် နောက်ပိုင်းလှုပ်ရှားမှု တို့သည် ပထမအကြိမ်
လှုပ်ရှားမှုတို့နှင့် မတူတော့ပေ။ အလွန်ခြားနား သွားသည်။

ကျွန်တော် ပြခန်းထောင့်တစ်နေရာ၌ သူတို့ လုပ်ပုံကို
ရပ်ကြည့်နေသူနှစ်ဦးအား မြင်၍ သူတို့ ဘာလုပ်နေတာလဲဟု ပြတိုက်မှူးအား
မေးကြည့်မိသည်။ ဪ - - - ဒတ်ချ် လူမျိုးနှစ်ဦးပါ။ ဒီ ခေအော့စ်ကို ဖျက်ပြီး
အမ်စတာဒမ်ကို ပြန်ယူသွားဖို့ စောင့်နေတာပါ ဟု ပြတိုက်မှူးက ပြန်ဖြေပါသည်။

ခေအော့စ်ကို ဖျက်ပြီး အမ်စတာဒမ်သို့ ပြန်သယ်တော့မည်။ အဲဒီ

အချိန်ကစပြီး ဤ ဒတ်ချ်နှစ်ယောက်၏ ဝန်ဆောင်မှုတို့ကို ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးက အတော်ကြီး လိုအပ် တောင်း ဆိုလာကြဖွယ် ရှိမရှိ စိတ်ကူးနေခဲ့မိသည်။ အထူးသဖြင့် အဖွဲ့အစည်းကြီးတို့သည် သူတို့၏ ခေအေ့စ်ကို အဝေးသို့ သယ်ယူသွားစေရန်နှင့် ဤဒတ်ချ်နှစ်ဦး၏ ဝန်ဆောင်မှုမျိုးတို့ကို လိုမလို စဉ်းစားနေမိသည်။

မာရေးဂဲလ်မဲန်း

“ကွာန်နှင့်ဂျာဂူ”စာအုပ်ရေးသူ

ဖောရက်စ်ဂမ့် ရုပ်ရှင်ထဲမှ အမေသည် ဘာပြောချင်ပါသနည်း။ ဘဝသည် ချောကလက်ဘူးတစ်ခုနှင့်တူသည်။ ဘူးထဲမှာ ဘာပါသည်ကို သင်မသိ။ ခရီးသွားနေသူ တစ်ဦး၊ နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်တစ်ဦးအနေဖြင့် ကျွန်တော်ပြောရမည်ဟုဆိုလျှင် ဘဝ သည် ဟိုတယ်မှ အခန်းဝန်ဆောင်မှုနှင့်တူသည်။ မိမိတည်းရာ တံခါးပေါက်အပြင်၌ ဘာ တွေ့မည်ကို မိမိသေချာစွာ မသိနိုင်သကဲ့သို့ပင်။

ဥပမာ ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့ ညနေခင်းတစ်ခု၌ ကျွန်တော်သည် နယူးယောက်တိုင်းမ် သတင်းစာကြီး၏ နိုင်ငံခြားရေးရာ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် အဖြစ် တာဝန် စတင်ထမ်းဆောင်ရသည်။ ကျွန်တော်သည် တိုကျိုမှနေ၍ ဆောင်းပါးရေးရန် စခဲ့သည်။ ဤအတွက် အတ္တလန်တိတ်သမုဒ္ဒရာကြီးကို လေယာဉ်ဖြင့် ရက်အတော်ကြာ ဖြတ်ပြီးသည့်နောက် ကျွန်တော် တိုကျို အိုကူရာဟိုတယ်သို့ ရောက်ရှိတော့သည်။

ရောက်သည်နှင့် ကျွန်တော်သည် အခန်းဝန်ဆောင်မှုဌာသို့ ဖုန်းဆက်ပြီး လိမ္မော်သီး လေးလုံး ကျေးဇူးပြုပြီး အခန်းထဲပို့ပေးရန် လွှယ်ကူစွာ

မေတ္တာရပ်ခံလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော်သည် လိမ္မော်သီးကို မစားရရင်
မနေနိုင်လောက်အောင် စွဲနေသူဖြစ်ပါသည်။ ယခု မိမိကို
ပြန်လည်လန်းဆန်းလာစေရန် လိမ္မော်သီးလိုသည်။ ကျွန်တော်မှာသော အော်ဒါ
သည် လွယ်လွယ်လေးဖြစ်၍ တစ်ဖက်နားထောင်သူကလည်း နားလည်မည်ဟု
ထင်မိခဲ့ သည်။ မိနစ် ၂၀ လောက်ကြာတော့ ကျွန်တော့်အခန်းတံခါး ခေါက်သဖြင့်
ဖွင့်ပေးလိုက်ရာ အခန်းဝန်ဆောင်မှု တာဝန်ယူထားသူ ဝိတ်တာသည် သူ၏
အကျပြင်ဆင်ထားသော ယူနီဖောင်းဖြင့် အပေါက်ဝ၌ ရပ်နေသည်။ သူ့ရှေ့မှာ
လက်တွန်းလှည်းကလေးရှိ၍ လက်တွန်းလှည်းပေါ်တွင်
ကော်ကပ်မီးပူတိုက်ထားသော စားပွဲဖုံး အဝတ်ဖြူတစ်ခုက ဖုံးအုပ် ထားသည်။
စားပွဲဖုံး အဝတ်ဖြူပေါ်တွင် လိမ္မော်ရည်ထည့်ထားသော ဖန်ခွက်ရှည်လေးလုံး
တင်ထားသည်။ ဖန်ခွက်တစ်ခုတိုင်းကို ရေခဲတုံးကလေးများညှပ်ထားသော
ငွေဖလားငယ် တစ်ခုစီ၌ စီထည့်ထားသည်။

“နိုး-နိုး အဲဒါ မဟုတ်ဘူး၊ အဲဒါ မဟုတ်ဘူး” ကျွန်တော်က ဝိတ်တာအား
ပြောသည်။ “ငါလိုချင်တာ အော်ရိန့်ချ်၊ အော်ရိန့်ချ်၊ လိမ္မော်ရည်မဟုတ်ဘူး”ဟု
ပြောပြီး ပိုပြီးရှင်းအောင် ဆိုပြီး လိမ္မော်သီးနှင့်တူအောင် လက်သီးဆုပ်ပြီး
ကိုက်ပြသည်။

“အာ-အာ” ဝိတ်တာသည် သဘောပေါက်သွားဟန်ဖြင့်
ခေါင်းတညိတ်ညိတ်ပြုရင်း

“အိုး-ရိန့်ချ်၊ အိုး-ရိန့်ချ်” ဟု ပါးစပ်မှ အသံထွက်ကာ ပြန်ထွက်သွားသည်။
ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်အခန်းကိုယ်ဝင်၊ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်
ပြန်လုပ်နေလိုက်သည်။

နောက် မိနစ် ၂၀ လောက် အကြာတွင် တံခါးခေါက်သံ ကြားရပြန်သည်။
ဒီ ဝိတ်တာ၊ ဒီလက်တွန်းလှည်းလေးနှင့်၊ ဒီတစ်ခါတွင်မူ လက်တွန်းလှည့်လေးပေါ်၌
လိမ္မော်သီးတစ်လုံး စီကို အခွံနှာထားသည်။ ဆူရီအစာလို အံစာတုံးလေးတွေ

ပြုလုပ်ထားပြီး ပုဂံပြားတစ်ချပ် စီပေါ်၌ တင်ထားသည်။

“နိုး-နိုး” ဟု ပြောပြီး ကျွန်တော် ခေါင်းရမ်းရပြန်သည်။

“ငါလိုချင်တာ လိမ္မော်သီး အလုံးလိုက်” လို့ ပြောပြီး ကျွန်တော့်လက်ကို အလုံးနှင့် တူအောင် ဆုပ်ပြသည်။ ဆက်ပြီး

ငါက ဒီလိမ္မော်သီးတွေကို အလုံးလိုက်သိမ်းထားပြီး စားချင်တဲ့အခါမှ ထစားဖို့ လိုချင်တာ၊ အခု မင်းယူလာတာကို တစ်ခါတည်း ငါထိုင်မစားနိုင်ဘူး၊ နောက်ပြီး မိနီဘားထဲ ထည့်ထားလို့လည်း မရဘူး ဟု ပြောရင်း လိမ္မော်သီးကို ကိုက်စားသည့်ပုံသဏ္ဌာန် လုပ်ပြ သည်။

အာ-အာ ဟု ပြောရင်း သူက ခေါင်းတညိတ်ညိတ်လုပ်ပြန်သည်။ ခင်ဗျားက အိုး-ရိန်ချုံ၊ အိုး-ရိန်ချုံ ခင်ဗျားက အလုံးလိုက် ယူချင်တာကိုး ဟု ပြောပြောဆိုဆို ထွက်သွား ပြန်သည်။

နောက်ထပ် ၂၅ မိနစ်ကြာသွားပြန်သည်။ တံခါးခေါက်သံ ကြားပြန်ပြီ။ ဤဝိတ်တာ ပင်။ ဤထရော်လီ လက်တွန်းလှည်းလေးပင်။ လိမ္မော်သီးပါလာပြီ။ တစ်လုံးစီကို ပန်းကန် ပြားတစ်ချပ်စီ၌ ထည့်ထားပြီး ဇွန်းခက်ရင်းနှင့် လက်သုတ်ပဝါတို့ကို ခင်းပေးထားသည်။ တိုးတက်မှုပင်။

ဟုတ်ပြီ၊ ဒါပဲ ဟု ကျွန်တော်က ပြောရင်း ဘီလ်ကို လက်မှတ်ထိုးဖို့ ငုံ့ကြည့်လိုက်ရာ ၂၂ ဒေါ်လာကျနေကြောင်း တွေ့ရှိလိုက်ရပြန်သည်။ ဒီအကြောင်း ကျွန်တော်၏ ပုံနှိပ်သူအား ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကျွန်တော် ရှင်းပြရမှာလဲ။

ကျွန်တော်၏ လိမ္မော်သီး စွန့်စားခန်းသည် မပြီးဆုံးသေးပါ။ နောက်နှစ်ပတ်အကြာ၌ ကျွန်တော်သည် ဟန့်ရှင်းရောက်နေပါပြီ။ မက်ထရိုပို ဟိုတယ် ထမင်းစားခန်း၌ ကျွန်တော် ညစာသုံးဆောင်နေသည်။ ထိုအချိန်က ဗီယက်နမ်တွင် တင်ဂျီရင် ပန်းလိမ္မော် ပေါ်ချိန်ဖြစ် ပါသည်။ လမ်းဘေးဈေးသည်တို့က လမ်းထောင့်တိုင်း၌ ဤ ပန်းလိမ္မော်တို့ကို ပိရပစ်လို

အပုံလိုက် အပုံလိုက် ပုံပြီး အော်ရောင်းနေကြသည်။ မနက်တိုင်း၌ ဤ ပန်းလိမ္မော် အနည်းငယ်ကို မနက်စာအဖြစ် ကျွန်တော်က စားသည်။

ဝိတ်တာက သစ်သီးစုံအတွက် လာမေးသောအခါ ကျွန်တော်က ပန်းလိမ္မော် တစ်လုံး လိုချင်ကြောင်း ပြောပြလိုက်သည်။ ဝိတ်တာ ထွက်သွားပြီး မကြာမီ ပြန်ရောက်လာကာ -

ဆောရီးပါခင်ဗျား၊ ပန်းလိမ္မော် မရှိပါဘူး ဟု ပြောသည်။

ဒါ ဘယ်လိုလုပ် ဖြစ်နိုင်ပါ့မလဲ။ မနက်စာ စားတိုင်း ပန်းလိမ္မော် အပုံကြီးကို တွေ့ နေသားပဲ။ မီးဖိုထဲမှာ ရှိပါလိမ့်မယ် ဟု ပြောလိုက်သည်။

ဆောရီး ဝိတ်တာက ခေါင်းခါသည်။ ပြီး ဖရဲသီးကို ခင်ဗျား ကြိုက်ပါလိမ့်မယ် ဟု သူက ပြောသည်။

ဒါဖြင့်လည်း အိုကေ ဖရဲသီး ယူခဲ့ပေါ့

ငါးမိနစ်လောက်ကြာသောအခါ ဝိတ်တာသည် ပန်းကန်ပြားတစ်ချပ်ဖြင့် အခွံနွှာ ပြီးသား ပန်းလိမ္မော် သုံးလုံးကို ယူလာသည်။

ပန်းလိမ္မော်ကိုပဲ ကျွန်တော် ရှာတွေ့တယ်၊ ဖရဲသီးကို ရှာမတွေ့တော့ဘူး ဟု ဝိတ်တာ က ပြောပါသည်။

ယခု ကျွန်တော်သိနေသမျှကို ထိုစဉ်ကသာ ကျွန်တော်သိထားခဲ့လျှင် ပြောပြခဲ့သမျှ ကို ကြိုတင်နိမိတ်အဖြစ် ယူဆမိခဲ့မည်သာဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် နယူးယောက် တိုင်းမ် သတင်းစာကြီးအတွက် ကမ္ဘာတဝန်း ခရီးသွားလာရင်း မိမိက တွေ့ရှိလိမ့်မည်ဟု မစီစဉ်သောအရာတို့သည် ကျွန်တော်၏ ပန်းကန်ပြားပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ ကျွန်တော်တည်း ခိုရာ တံခါးအပြင်၌ လည်းကောင်း တစ်ပြိုင်တစ်မကြီး တွေ့မိခဲ့မည်သာ ဖြစ်သည်။

နယူးယောက်တိုင်းမ် သတင်းစာကြီးအတွက် နိုင်ငံခြားရေးရာ

ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် ဖြစ်ရခြင်းသည် ဤကမ္ဘာကြီးထဲ၌ အကောင်းဆုံး အလုပ်ကို လုပ်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တစ်စုံ တစ်ယောက်က အကောင်းဆုံး အလုပ်တစ်ခုခုကို လုပ်ရစေခြင်းဆိုရင်းပါ။ မဟုတ်ပါလား ခင်ဗျား။ ကျွန်တော်ကတော့ ဤအလုပ်ကို ရပြီ။ ဤအလုပ်ကို ကြီးမြတ်သော အလုပ်ဟု ကျွန်တော်က ယူဆရသည့် အကြောင်းမှာ ကျွန်တော်သည် သထောထားတစ်ခုနှင့် တိုးရစ် တစ်ယောက်လို ခရီးသွားရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် မည်သည့်နေရာကိုမဆို အချိန်မရွေးသွားရပြီး ကျွန်တော် မြင်ရ ကြားရသည်တို့ အပေါ် သဘောထားများ ဖွဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် စွန့်စားခရီးရှည်ကိုနှင်ရင်း ဘယ်လိုသဘောထားလဲဟု မေးခွန်းကြီးတစ်ခွန်းက ကျွန်တော့်အား မေးလာသည်။ ဘယ်လိုမျက်စိနဲ့ ကြည့်မှာလဲ၊ ရှုထောင့်က ဘယ်လိုလဲ။ ဆူပါ ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ ကြည့်မှာလား။ ဖြစ်ရပ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ဟာ ဘာလဲ။ ဖြစ်ရပ်တို့၏ ဦးစားပေးမှုအစီအစဉ်က ဘယ်လိုရှိမလဲ။ ဘယ်လို အကဲဖြတ်မလဲ။ စာဖတ်သူတို့က ဤအကြောင်းအရာတို့ကို နားလည်သိရှိအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ မေးခွန်းတို့က စုံပါသည်။

တစ်နည်းပြောရလျှင် ကျွန်တော့်အရင်လူတို့က အနည်းငယ်ပိုပြီး လွယ်ကူဟန်ရှိပါ သည်။ သူတို့ ရေးသားစဉ်အခါက သူတို့ ထင်ရှားခဲ့သည်။ ဆူပါဇာတ်လမ်းတွေရှိခဲ့သည်။ ထင်ရှားသည့် နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးစနစ်က အဆင်သင့်ရှိသည်။ တိုင်းမ် သတင်းစာ ကြီး၏ သမိုင်းတွင် ကျွန်တော်သည် ပဉ္စမမြောက် ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင်ဖြစ်သည်။ နယူး ယောက်တိုင်းမ်သတင်းစာကြီးတွင် နိုင်ငံခြားရေးရာ ကော်လံသည် သတင်းစာ၏ ရှေးအကျ ဆုံးကော်လံဖြစ်သည်။ ဤကော်လံကို ၁၉၃၇ ခုနှစ်က အိုဟာရာမက်ကော်မစ်က စတင် ရေးသားခဲ့ပြီး ထိုစဉ်က ဥရောပ ဆိုသော ကဏ္ဍဖြင့် ရေးသားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဥရောပလို့ ကဏ္ဍပေးရသည်မှာလည်း အမေရိကန်အများစုတို့အတွက် ဥရောပသည်သာလျှင် နိုင်ငံခြား

ရေးရာဖြစ်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုစဉ်က ပင်လယ်ရပ်ခြား ပင်တိုင်ဆောင်း ပါးရှင်သည် ဥရောပ၌ အခြေချနေထိုင်ရသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် တိုင်းမ် သတင်းစာကြီး၏ မစ္စက မက်ကောမစ်အတွက် နာရေးကြော်ငြာ၌ သူမနိုင်ငံခြားသတင်းထောက် ဖြစ်လာရသည်မှာ မစ္စတာ မက်ကောမစ်၏ ဇနီးအဖြစ် ဖြစ်လာရခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဒေတန်မှ အင်ဂျင်နီယာ ဖြစ်သူ ခင်ပွန်းနှင့်လိုက်ပြီး ဥရောပသို့ မကြာခဏ ဈေးဝယ်ထွက်ရာမှ ရေးသားဖြစ်လာခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ (နယူးယောက်တိုင်းမ် နာရေးကြော်ငြာတို့သည် ထိုစဉ်မှစပြီး အတော်အတန် နိုင်ငံရေးနှင့် ကိုက်ညီခဲ့သည်။)သူမရေးသားသော နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေး စနစ်မှာ ဗာဆေးစာချုပ် အင်အားချိန်ခွင်လျှာ ပျက်သုဉ်းနေပုံနှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စတင် ဖြစ်ပုံတို့ အကြောင်းဖြစ်သည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ဥရောပဆိုသော ခေါင်းစဉ်မှ နိုင်ငံခြားရေးရာ ဆိုသော ခေါင်းစဉ်သို့ ပြောင်းလဲလိုက်သည်။ ဤသို့ ပြောင်းလဲရသည်မှာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး၌ အမေရိကန် သည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ တာဝန်အပြည့်အစုံတို့နှင့် အရေးကြီးလှသည့် ဆူပါ ပါဝါအဖြစ် မားမားမတ်မတ် ပေါ်ထွန်းလာကာ ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အင်အားပြိုင်ပွဲ ပြုလုပ်လာသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပင် တစ်ကမ္ဘာလုံးသည် အမေရိကန် ဝင် ကစားရသည့် ကွင်းဖြစ်လာကာ ကမ္ဘာသည်သာ အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်လာသည်။ အကြောင်းမူ ကမ္ဘာ၏ မည်သည့်ထောင့်၌ မဆို ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ရနေသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ အရင်းရှင် အနောက်နှင့် ကွန်မြူနစ်အရှေ့၊ ဝေါရှင်တင်နှင့် မော်စကို၊ ဘီဂျင်းတို့အကြား ဓလေ့နှင့် တန်ခိုးအာဏာပြိုင်ပွဲတို့အတွက် လှုပ်ရှားနေသော စစ်အေး နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးစနစ်သည် ဆူပါ စတိုရီ(ဆူပါဇာတ်လမ်း)များ ဖြစ်လာပေသည်။ ဤစူပါဇာတ်လမ်းတို့ထဲတွင် ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင်တို့သည် မိမိတို့၏ အမြင်တို့ကို စုစည်း ဖော်ပြရတောမည်။

ကျွန်တော် ၁၉၉၅ ခုနှစ် ပထမပိုင်း၌ နိုင်ငံခြားရေးရာ ကော်လံကို စတင်ရေးစဉ် စစ်အေးခေတ်သည် ပြီးဆုံးသွားပါပြီ။ ဘာလင်တံတိုင်းကြီး ပြု၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံဆိုသည်မှာ သမိုင်းဖြစ်သွားပြီး ကျွန်တော် တစ်ချက် ကံကောင်းသွားပါသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ နောက်ဆုံးပင့်သက်ရှူပုံကို ကရင်မလင်၌ ကိုယ့်တွေ့ကြုံလိုက်ရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဤနေ့က ၁၉၉၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ဖြစ်ပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျိမ်းစ် ဘေကာ မော်စကိုသို့ လာလည်စဉ်၊ ဘောရစ်ယယ်လ်ဆင်က မီးခေးလ်ဂေါ်ဘာချော့ဗ် ကို အာဏာခွင့်မှ ဖယ်ရှားစဉ်ဖြစ်သည်။ ဂေါ်ဘာချော့ဗ်နှင့် ယခင်ကတွေ့တိုင်း ကရင်မလင် ရွှေရောင်ပြောနေသော စိန့်ကက်သရင်းခန်းမကြီးထဲ၌ တွေ့လေ့ရှိခဲ့သည်။ သတင်းစာဆရာ များ ဤခန်းမကြီးထဲ ဝင်ရန်ကိုလည်း အစီအစဉ်တကျဖြင့် စီစဉ်ထားခဲ့ကြသည်။ မစ္စတာ ဘေကာနှင့် သူ၏ အဖွဲ့သည် တစ်ဖက်မှ တံခါးမကြီးနားတွင် ခေတ္တခဏ စောင့်နေရသည်။ ထိုစဉ် အချက်တစ်စုံတစ်ရာပြလိုက်လျှင် တံခါးမကြီးတွေ ပွင့်လာကာ တစ်ဖက်မှ မစ္စတာ ဘေကာအဖွဲ့ဝင်၊ တစ်ဖက်တံခါးမှ ဂေါ်ဘာချော့ဗ်နှင့်အဖွဲ့ ဝင်လာပြီး ခန်းမအလယ်၌ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ကြသည်။ ဓါတ်ပုံဆရာတို့ကလည်း ဓါတ်ပုံတဖျတ်ဖျတ်ရိုက်လို့။

ဒီနေ့၌ မူ မစ္စတာဘေကာသည် ချိန်းဆိုထားသည့်အတိုင်း ကရင်မလင်သို့ ရောက်ရှိ လာသည်။ ထူးစံအတိုင်း တံခါးမကြီးကို ဖွင့်လိုက်သောအခါ ဂေါ်ဘာချော့ဗ် ထွက်မလာဘဲ ဘောရစ်ယယ်လ်ဆင် ထွက်လာတော့သည်။ ညစာ ထမင်းစားပွဲသို့ ဘယ်သူလာမလဲ ဆိုတာကိုသာ စဉ်းစားကြည့်ပါတော့။ ယယ်ဆင်က ရုရှားမြေမှ ကြိုဆိုပါတယ်။ ဤ အဆောက်အအုံကြီးသို့ လာတာ ကြိုဆိုပါတယ် ဟု နှုတ်ဆက် စကားပြောလေသည်။ မစ္စတာ ဘေကာသည် မစ္စတာ ဂေါ်ဘာချော့ဗ်ကို ညနေပိုင်း၌ တွေ့ပါသည်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ် ဖြစ် ကရင်မလင်၌ အာဏာအပြောင်းအလဲဖြစ်သွားပြီ ဆိုသော အချက်သည် ရှင်းသွားပါပြီ။

ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန သတင်းထောက်တို့သည် အဖြစ်အပျက်ကို မှတ်တမ်းတင်နိုင်ရန် တစ်နေ့လုံး ကရင်မလင်ထဲ၌ နေလိုက်ကြပါသည်။ ကရင်မလင်ထဲ နေစဉ် အပြင်၌ နှင်းတွေ အရမ်းကျနေသည်။ နေဝင်သွားလို့ ကျွန်တော်တို့ ကရင်မလင်မှ ပြန်ထွက်လာသောအခါ ကရင်မလင်ရှေ့သည် နှင်းစောင်ကြီး ခြုံထားဘိအလား ဖြူဖွေး နေသည်။ ကရင်မလင် အလံတိုင်ထိပ်တွင် တူတံစဉ်အလံကြီး မီးရောင်မှိတ်ကာ လွန်ခဲ့ သော ၇၅ ခုနှစ်ကအတိုင်း တဖျတ်ဖျတ် လွင့်လျက်ပင် ရှိသေးသည်။ ဒီအလံကတော့ ကျွန်တော် နောက်ဆုံးမြင်ရသော အလံပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ် ဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြောမိပါသည်။ မှန်ပါသည်။ ရက်သတ္တပတ်အတွင်း၌ ဤအလံမရှိတော့ပေ။ ဤအလံ ရုပ်သွားသည်နှင့် အတူ စစ်အေးစနစ်နှင့် ဆူပါဇာတ်လမ်းတို့သည်လည်း ပျောက်သွားတော့သည်။

သို့သော် ကျွန်တော့်၌ မရှင်းသည့် အချက်တစ်ချက် ရှိလာသည်။ နောက်ပိုင်းနှစ် အနည်းငယ်အကြာ၌ ကျွန်တော်သည် သတင်းစာ၏ နိုင်ငံခြားရေးရာ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် ဖြစ်လာသည့်အခါ၌ နိုင်ငံတကာရေးရာတို့ကို စုစည်းသော ဖရိန်ကြီးအဖြစ် ထင်ရှားစိုးမိုး ခဲ့သည့် စစ်အေးစနစ်နေရာတွင် မည်သည့်စနစ်က အစားထိုးဝင်ရောက်လာသနည်း ဆို သော ပုစ္ဆာနှင့်စပ်လျဉ်းပြီး မရှင်းမလင်း ဖြစ်နေခဲ့ရပါသည်။ သို့ဖြင့် ကျွန်တော်သည် ကျွန်တော် တာဝန်ကျသော ကော်လံကို သဘောထားအမြင်တစ်ခုရှိသော တိုးရစ် တစ်ယောက်လို ရေးသားခဲ့သည်။ စိတ်ကို ဗလာဖွင့်၍ ရေးခြင်းဖြစ်သည်။

သူများနည်းတူ ကျွန်တော်လည်း စစ်အေးလွန်ကမ္ဘာကြီး ဆိုသော အသုံးအနှုန်းကို နှစ်ပေါင်းများစွာ သုံးနှုန်းခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးအတွက် ခြားနားသော ဖရိန် ဘောင်သစ်ကြီးတစ်ခုကတော့ မွေးဖွားနေပြီဟု ကျွန်တော်တို့အားလုံး သိလာကြသည်။ သို့သော် ဖရိန်ဘောင်ကြီးဟာ ဘာလဲ၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတာကို တိတိကျကျ အဓိပ္ပာယ် မရှင်း ပြနိုင်ကြပါ။ သည်တော့

အရင်ကနှင့်အတူသည့် စနစ်ဆိုပြီးလောက်သာ ရှင်းပြရသည်။ ဒါဟာ စစ်အေးမဟုတ်ဘူးလို့ နားလည်ပြီး ကျွန်တော်တို့သည် ဤဖရိန်ဘောင်ကြီးကို စစ်အေးလွန်ခေတ်ကမ္ဘာကြီး ဆိုပြီး ခေါ်ဆိုလိုက်ကြကုန်သည်။

ကျွန်တော်တို့ ခရီးများများ သွားလေ၊ ကျွန်တော့်အတွက် ပိုပြီး ထင်သထက် ထင်ရှား လာသည့်အချက် ပေါ်လာသည်။ ဤအချက်မှာ ဤစနစ်၌ သူ့ယုတ္တိနှင့်သူရှိသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့နာမည်နှင့်သူ ရှိအပ်သည်။ ဤနာမည်သည် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း (ကမ္ဘာလုံးဖြန့်ကျက်ဆက်နွယ်မှု) ဟူသတည်း။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် အသွင်အပြင် လက္ခဏာမဟုတ်။ ခဏဖြတ်သွားသည့် တိမ်းညွတ်ချက်အလားမဟုတ်။ ယနေ့ ဂလိုဘယ် လိုက်ဇေးရှင်းသည် တစ်ခုလုံးကို မိုးနေသော နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးစနစ်ဖြစ်နေပြီ။ နိုင်ငံတိုင်း၏ နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေးနှင့် ပြည်တွင်း နိုင်ငံရေးတို့ကို ပုံလောင်းပေးနေသော နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးစနစ်ကြီးဖြစ်နေပြီ။ ဤသို့ပင် နားလည်ရန်လိုပြီ။

ကျွန်တော်က စစ်အေးစနစ်နှင့် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်ကို ပြောပြသောအခါ ကျွန်တော် ဘာကိုဆိုလိုသနည်း။

နိုင်ငံတကာစနစ်တစ်ရပ် အနေဖြင့် စစ်အေးသည် အင်အားနှင့်ပတ်သတ်ပြီး သူ့ ကိုယ်ပိုင် ဖွဲ့စည်းပုံရှိကြောင်း၊ ကိုယ်ပိုင်အင်အား ဖွဲ့စည်းပုံရှိကြောင်း ကျွန်တော်က ဆိုလို သည်။ အမေရိကန်နှင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကြား အင်အားချိန်ခွင်လျှာ မျှခြေရှိခြင်းဖြစ်သည်။ စစ်အေး၌ နိုင်ငံခြားရေးရာတို့တွင် ကိုယ်ပိုင်စည်းမျဉ်းများ ရှိပေရာ မည်သည့် စူပါ ပါဝါ ကမျှ တစ်ဦးဦး၏ ဩဇာနယ်ပယ်ကို မထိပါးကြပေ။ စီးပွားရေး၌ ဖွံ့ဖြိုးမှု အားနည်းသော နိုင်ငံတို့ သည် မိမိတို့၏ အမျိုးသား စက်မှုလုပ်ငန်းတို့ကို မြေတောင်မြှောက်ပေး၊ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတို့က ပြည်ပပို့ကုန်ရှေ့ဆောင်သော ဖွံ့ဖြိုးမှုအပေါ် အာရုံစူးစိုက်၊ ကွန်မြူနစ်နိုင်ငံတို့က အော်တာကီ ခေါ် ကိုယ့်နိုင်ငံကိုယ် ဖူလုံရေးကို အလေးပေး၊ အနောက်အုပ်စု စီးပွားရေးတို့က ထိန်းကွပ် ထားသော ကုန်သွယ်ရေးအပေါ် စူးစိုက်

စသည်ဖြင့် စီမံခဲ့ကြသည်။

စစ်အေး၌ ကိုယ်ပိုင်စိုးမိုးထားသော အတွေးအခေါ် အိုင်ဒီယာတို့လည်း ရှိကြသည်။ ကွန်မြူနစ်ဝါဒနှင့် အရင်းရှင်ဝါဒ ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်မှု၊ နှစ်ဖက်နားလည်မှု တည်ဆောက်ရေး၊ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုနှင့် ပယ်ရီစထရိုက်ကာ စသည်တို့ဖြစ်ကြသည်။ စစ်အေး၌ ကိုယ်ပိုင်လူဦးရေ ဦးတည်လားရာလည်း ရှိသည်။ အရှေ့အုပ်စုမှ အနောက်အုပ်စုသို့ လူ အများအပြား ရွှေ့ပြောင်းသွားမှုကို သံကွန်ဒြာ ကန့်လန့်ကာပြီး ပိတ်ဆို့ထားသည်။ သို့သော် တောင်ဘက်အခြမ်းမှ မြောက်ဘက်အခြမ်းသို့ လူအများအပြား ရွှေ့ပြောင်းမှုသည် မှန်မှန်ရှိခဲ့ သည်။ စစ်အေးသည် ကမ္ဘာကြီးအပေါ် ကိုယ်ပိုင်ရှုထောင့်ရှိသည်။ ကမ္ဘာကြီးသည် ကွန်မြူ နစ်အုပ်စု၊ အနောက်အုပ်စု၊ ကြားနေအုပ်စု ဆိုပြီး ကွဲပြားနေရာ နိုင်ငံတို့သည် ဤအုပ်စု တစ်စုစု၌ ပါကြရမည်။ စစ်အေးတွင် ထင်ရှားသော တက္ကနိုလိုဂျီတို့လည်း ရှိသည်။ အဏုမြူ လက်နက်နှင့် ဒုတိယစက်မှုတော်လှန်ရေးတို့က လွှမ်းမိုးသည်။ သို့သော် ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံ တော်တော်များများမှ လူထုတို့အဖို့ တူနှင့်တံစဉ်တို့သည်သာလျှင် ကုန်လုပ်ကိရိယာများ ဖြစ်နေသည်။ အဏုမြူဒုံးပျံတို့ကို ဘယ်လောက်ဝေးဝေး ပစ်နိုင်သနည်း။ နောက်ဆုံး၌ စစ်အေးသည် ကိုယ်ပိုင်သောကတို့လည်း ရှိသည်။ အဏုမြူလက်နက်တို့ဖြင့် အလုံးစုံ ဖြိုဖျက်ခံရမည့်အရေး။ ဤအချက်တို့ကို ပေါင်းခြုံ၍ စဉ်းစားလိုက်သည်ရှိသော် စစ်အေး၏ အခြေခံတို့သည် ကမ္ဘာပေါ်၌ မည်သည့်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေး ဆက်ဆံရေး ကိစ္စတို့၌ မဆို ဩဇာညောင်းနေခဲ့သည်။ စစ်အေးသည် အရာတိုင်းကို ပုံမသွင်းပါ။ သို့သော် အများစုကိုတော့ ပုံသွင်းပါသည်။

စစ်အေးခေတ်ကို အစားထိုးလိုက်သော ယနေ့ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်သည် အလားတူ နိုင်ငံတကာစနစ်ပင်ဖြစ်၍ ကိုယ်ပိုင် ထူးခြားသော ကြန်အင်လက္ခဏာတို့ ရှိကြသည်။

စတင်ပြောရမည်ဆိုလျှင် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်သည်

စစ်အေးစနစ်နှင့်မတူဘဲ မလှုပ်မရှား ပုံသေဖြစ်နေသည့်သဘော မဟုတ်ပေ။

သွက်သွက်လက်လက် ရှေ့သို့ လှုပ်ရှား နေသော ဖြစ်စဉ်ဖြစ်သည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် ဈေးကွက်တို့ကို မဆုတ်မနစ် စုစည်းပေးသည်။

နိုင်ငံအစိုးရတို့ကို စုစည်းပေးသည်။ တက္ကနိုလိုဂျီတို့ကို စုစည်းပေးသည်။ ယခင်က

မကြုံဖူးသော အတိုင်းအတာဖြင့် စုစည်းပေးသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုလျှင် ဤ သို့

စုစည်းပေးမှုများကြောင့် လူတစ်ဦးချင်းစီသော်လည်းကောင်း၊

ကော်ပိုရေးရှင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံအစိုးရတို့သည်လည်းကောင်း

ယခင်ကထက် ပို၍ ဝေးဝေး၊ ပို၍ မြန်မြန်၊ ပို၍ နက်နက်၊ ပို၍ စရိတ်ပေါ့ပေါ့

တစ်ကမ္ဘာလုံးကိုပတ်ပြီး လှုပ်ရှားရောက်ရှိစေနိုင်ပြီ။ တစ်နည်းပြောလျှင်

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် စနစ်သစ်၏ နောက်၌ ကျန်ရစ်သော သို့မဟုတ်

ကြမ်းတမ်းခက်ခဲသော အင်အားတို့၏ ပြင်းထန်သော ရိုက်ခတ်မှုတို့ကိုလည်း

မွေးထုတ်ပေးသည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ နောက်ကွယ်မှ အဓိက အယူအဆသည်

လွတ်လပ်သော ဈေးကွက်အရင်းရှင်စနစ်ဖြစ်သည်။ ဈေးကွက်အင်အားစုတို့ကို ပို၍

လွတ်လွတ်လပ်လပ် စိုးမိုးအောင်ပြုလေ၊ စီးပွားရေးတံခါးကို ပိုပြီး လွတ်လပ်သော

ကုန်သွယ်မှုနှင့် ပြိုင်ဆိုင်မှုတို့ အတွက် ပို၍ ဖွင့်လှစ်ပေးလေလေ၊ စီးပွားရေးသည်

ပိုပြီး အစွမ်းထက်မြက်လာလေလေ၊ ပိုပြီး ဖွံ့ဖြိုးလာလေလေဖြစ်မည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်သည် ကမ္ဘာရှိ နိုင်ငံတိုင်းဆီသို့ လွတ်လပ်သော

ဈေးကွက်အရင်းရှင်စနစ် ပျံ့နှံ့သွားအောင် ပြုရာမည်လာသည်။ ဂလိုဘယ်

လိုက်ဇေးရှင်း၌ ကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေး စည်းမျဉ်းတို့လည်းရှိသည်။

ဤစည်းမျဉ်းတို့သည် စီးပွားရေးကို ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပြုလုပ်ရေး၊

ကွပ်ကဲချုပ်ကိုင်ထားမှုတို့ကို ရုပ်သိမ်းလျှော့ချရေနှင့် တံခါးဖွင့်ပေးရေး စသော

ပြဿနာတို့ကို ဗဟိုပြု၍ ဆုံလည် လည်ပတ်နေမည်ဖြစ်သည်။

စစ်အေးစနစ်နှင့်မတူဘဲ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည်

ကိုယ်ပိုင်အဓိကလွှမ်းမိုးသော ယဉ်ကျေးမှုလည်းရှိသည်။ တစ်မျိုးတစ်စားတည်း
တူလာခြင်းသဘောဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သော ခေတ်၌ ယဉ်ကျေးမှုအရ တစ်ပုံစံတည်း
တူလာခြင်းမျိုးသည် ဒေသအလိုက်ပြီး ဒေသ အတိုင်းအတာအလိုက်ဖြစ်ခဲ့သည်။
ဥပမာ အရှေ့အနီးဒေသနှင့် မြေထဲပင်လယ်ပိုင်းတို့တွင် ဂရတ်ဩဇာဖြင့်
ဟဲလင်နီကဇေးရှင်း အာရှအလယ်ဗဟိုဒေသနှင့် မြောက်အာဖရိက၊ အရှေ့
အလယ်ပိုင်းနှင့် ဥရောပတို့ဘက်တွင်မူ အော်တိုမန် အင်ပါယာဩဇာဖြင့်
တူရကီဆန်ခြင်း၊ ဆိုဗီယက်၏ ဩဇာဖြင့် အရှေ့နှင့် အလယ်ဥရောပ၊
ယူရေးရှားတစ်စိတ်တစ်ဒေသတို့တွင် ရုရှားပြုခြင်း ဆိုပြီး ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။
ယဉ်ကျေးမှုအရ ပြောလျှင် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း သည် လုံးလုံးလျားလျား
မဟုတ်သည့်တိုင်အောင် အမေရိကန်ဆန်ခြင်းကို ကမ္ဘာအနှံ့ ပျံ့နှံ့ စေသည်။
ဘစ်မက်မှ အိုင်မက်သို့၊ ထိုမှ မီကီမော့စ်သို့ စသည်ဖြင့် ဥပမာ ပြနိုင်မည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၌ သူ့ဟာသူ ထင်ရှားသော

တက္ကနိုလိုဂျီတို့ရှိကြသည်။ ကွန်ပျူတာအသုံးပြုခြင်း၊ အငယ်ဆုံးအရွယ်အထိ ချုံ
ခြင်း၊ ဒီဂျစ်တဲစနစ်အသုံးပြုခြင်း၊ ဂြိုဟ် တု ဆက်သွယ်ရေးစနစ်၊
ဖန်ကြိုးမျှင်ဆက်သွယ်ရေးနှင့် အင်တာနက်တို့ဖြစ်ကြသည်။

ထို့အပြင် ဤထင်ရှားသော တက္ကနိုလိုဂျီတို့ကပင်

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းအား ထင်ရှားသော ရှုထောင့်ကို ဖန်တီးပေးပြန်သည်။
စစ်အေးခေတ်၏ ထင်ရှားသော ရှုထောင့် သည် ခွဲခြမ်းမှု ဟုဆိုလျှင်
ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ ထင်ရှားသော ရှုထောင့်သည် စုစည်းမှု ဖြစ်မည်။
စစ်အေးခေတ်၏ သင်္ကေတသည် လူတိုင်းကို ခွဲခြမ်းပစ်သော နံရံတံတိုင်းဖြစ် သည်။
ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်၏ ထင်ရှားသော သင်္ကေတသည် World Wide Web
www ဖြစ်သည်။ ဤသင်္ကေတသည် လူတိုင်းကို ညီညွတ်စေသည်။ စစ်အေးခေတ်၏
ထင်ရှားသော စာရွက်စာတမ်း Treaty ခေါ် ပဋိညာဉ်စာချုပ်ဖြစ်၍

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ ထင်ရှားသော စာရွက်စာတမ်းသည် The Deal ခေါ် အပေးအယူဆက်ဆံမှုဖြစ်သည်။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်သည် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်ထဲ ခုန်ဝင်လိုက်သည်နှင့် ဤ တိုင်းပြည်မှ အီလိုက်ထိပ်သီး အကျော်အမော်တို့က စုစည်းမှုဖြစ်စဉ်ကို ပြည်တွင်း၌ အသားကျအောင် ဆောင်ရွက်လာကြတော့သည်။ သူတို့ကိုယ် သူတို့လည်း ကမ္ဘာလုံးဆိုင် ရာ အဆက်အစပ်ထဲတွင် ချိတ်ဆက်နေရာယူလိုက်ကြသည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ် နွေရာသီထဲတွင် ကျွန်တော် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ အာမန်မြို့သို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိသွားသည်။ အင်တာကွန် တင်နင်တဲလ် ဟိုတယ်၌ ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆွေ၊ ဂျော်ဒန်၌ ထင်ရှားကျော်ဇောသော နိုင်ငံရေးရာ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် ရာမီခိုရီနှင့်အတူ ကော်ဖီသောက်နေစဉ် ဘာတွေများ အသစ်အဆန်းဖြစ်နေသလဲဟု သူ့အား မေးမိသည်။ ပထမဦးဆုံး သူဖြေကြားတာက စီအင်အင်၏ ရာသီဥတုသတင်းတွင် ဂျော်ဒန်ကို ခုပဲ ဖြည့်လိုက်တယ် ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ရာမီဆိုလိုတာက ကမ္ဘာအတိုင်းအတာနှင့်ချီ၍ စဉ်းစားသော အဖွဲ့အစည်းတို့သည် အေမန်မှ ရာသီဥတုသည် ဘယ်လိုပုံသဏ္ဌာန်နှင့် တူသလဲဟု သိရှိရသော် တန်ဖိုးရှိလေစွ၊ အရေးကြီး လေစွဟု သိရှိလာကြသည်ဟု ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

ဂြိုဟ်တုသတင်းတို့ကြောင့် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံသားတို့သည် မိမိတို့ ပို၍ အရေးကြီးလာပုံ ကို ပိုပြီးခံစားမိလာကြသည်။ တိုးရစ်တွေ ပိုလည်ခြင်းအားဖြင့် သော်လည်းကောင်း ကမ္ဘာချီ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ လာလည်ပတ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ သူတို့ပိုပြီး ချမ်းသာလာလိမ့်မည် ဟူ၍ လည်း မျှော်လင့်ချက်ထားလာကြသည်။

ရာမီနှင့်တွေ့ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော်သည် အစွဲရေးသို့ သွားဖြစ်လိုက် သည်။ အစွဲရေးဗဟိုဘဏ်၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ရှီကာဂိုတက္ကသိုလ်ကျောင်းထွက် ဘောဂဗေဒ ပညာရှင် ဂျက်ကော့ ဖရင်ဘဲလ်နှင့်

ကျွန်တော်တွေ့သည်။ ဖရင်ဘဲလ်က သူ၏ အမြင် ရှုထောင့်ကိုလည်း ပြောင်းလဲနေရကြောင်း ပြောပြသည်။

“အရင်ကဆို မက်ခရိုစီးပွားရေးအကြောင်း ပြောချင်ရင် ဒေသဈေးကွက်၊ ဒေသ ဘဏ္ဍာရေးစနစ်နဲ့ အဲဒီ နှစ်ခု ဆက်စပ်ပုံတို့ကို အရင်ကြည့်တယ်။ ပြီးမှ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စီးပွားရေးကို လှမ်းကြည့်တယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ ခံစားချက်တစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒါက ကျွန်တော်တို့ လုပ်သမျှဟာ မူလအခြေခံအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ကိုယ်ပိုင်အလုပ်ဖြစ် တယ်။ ပြည်ပမှာ ဘာရောင်းနိုင်မလဲလို့ ထွက်ပေါက်ရှာကြည့်တယ်။ ခု ကျွန်တော်တို့ ဒီလိုလုပ်လို့ မရတော့ဘူး။ ရှုထောင့်ကို ပြောင်းပြန်လှန်ပစ်ရတယ်။ ဘာတွေကို ထုတ်လုပ် မယ်ဆိုတာ ဆုံးဖြတ်ပြီးတဲ့နောက် ဘယ်ဈေးကွက်ဆီ ဘယ်လိုတင်ပို့မလဲဆိုတာ ကျွန်တော် တို့ မမေးတော့ဘူး။ ခုလုပ်နည်းက ပထမဦးဆုံး ကျွန်တော်တို့လုပ်နေရတဲ့ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ အခြေခံဖရိန်ကို လေ့လာတယ်။ အဲဒီ လို လေ့လာပြီးမှ ဘာတွေ ထုတ်လုပ်မလဲဆိုတာ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်တယ်။ ဒါဟာ ရှုထောင့်တစ်ခုလုံးကို ပြောင်းပစ်တာပဲ”

စစ်အေးခေတ်၏ တိုင်းထွာမှုသည် ဝိတ်အလေးချိန်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ဒုံးပျံ၏ ပစ်အားပြေးအား ဖြစ်သည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ ထင်ရှားသော တိုင်းထွာမှုသည် စပိ ခေါ် ရွေ့လျားနှုန်း မြန်နှုန်း ဖြစ်သည်။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၏ မြန်နှုန်း၊ ခရီးသွားလာရေး၏ မြန်နှုန်း၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် တီထွင်ဆန်းသစ်မှုတို့၏ မြန်နှုန်း စသည်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ စစ်အေးခေတ်သည် အိန်းစတိုင်း၏ စွမ်းအင်ညီမျှခြင်း $E=mc^2$ အကြောင်းဖြစ်သည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းကမူ မူးနီယာမ (Moore's Law) အကြောင်းဖြစ်သည်။ မူးနီယာမ၏ အဆိုအရ ဆီလီကွန်ချစ်တို့၏ တွက်ချက်အားသည် ၁၈ လနှင့် ၂၄ လကြာတိုင်း ၌ နှစ်ဆတိုးသွားမည်ဖြစ်သည်။ စစ်အေးခေတ်တွင် မကြာခဏ အမေးဆုံးမေးခွန်းမှာ မင်းတို့ ဒုံးပျံ ဘယ်လောက်ကြီးသလဲ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်၌ အများဆုံး

မေးသည့် မေးခွန်းမှာ ခင်ဗျား မိုဒမ် (ကွန်ပျူတာ) ဘယ်လောက်မြန်သလဲ ဆိုသော မေးခွန်း ဖြစ်သည်။

စစ်အေးခေတ်၏ ထင်ရှားသော ဘောဂဗေဒပညာရှင်တို့သည် ကားလ်မတ်ကန်နှင့် ဂျန်မေနပ်ကိန်းတို့ဖြစ်ကြလျှင် (သူတို့နှစ်ဦးစလုံးသည် ကိုယ့်နည်းနှင့်ကိုယ် အရင်းရှင်စနစ် ကို ယဉ်ပါးစေချင်ကြသည်။) ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်၏ ထင်ရှားသော ဘောဂဗေဒ ပညာရှင်တို့သည် ဂျိုးဇက် ရွမ်းပီတာနှင့် အင်တဲလ်ချယ်ယာမင် အင်ဒီဂရိမ် တို့ဖြစ်ကြသည်။ နှစ်ဦးစလုံးသည် အရင်းရှင်စနစ်ကို ဖြည်လွှတ်ပစ်ချင်ကြသည်။ ယခင် ဩစတီးယားနိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဟားဗတ်စီးပွားရေးကျောင်းကြီး၏ ပါမောက္ခ ရွမ်းပီတာသည် သူ၏ ဂန္ထဝင်ကျမ်း အရင်းရှင်စနစ်၊ ဆိုရှယ်လစ်စနစ်နှင့် ဒီမိုကရေစီဆိုသော စာအုပ်ကြီးထဲတွင် အရင်းရှင်စနစ်၏ အနှစ်သာရသည် တီထွင်ကြံဆသော ဖျက်ဆီးမှု creative destruction ဖြစ်စဉ်သာဖြစ်သည်။ အဟောင်း အဟောင်းတို့ကို ဖျက်ဆီးပစ်၍ အသစ်အသစ်တို့ဖြင့် အစားထိုးခြင်း ထာဝရသံသရာ၊ ဟောင်းလည်းဟောင်း အစွမ်းလည်း မထက်သော ကုန် ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတို့ကို သစ်လည်းသစ် ပိုပြီးလည်း ထက်မြက်သော ပစ္စည်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှုတို့ဖြင့် အစားထိုးသော သံသရာသည် အရင်းရှင်စနစ်၌ တိုးချဲ့ကာ ဆီလီကွန် ဗယ်လီ၏ ဘဝအကြောင်းကို စာအုပ်ရေးသားခဲ့သည်။ စာအုပ်အမည်ကို Only Paranoid Survive ဟု အမည်ပေးခဲ့သည်။ ခပ်ကြောင်ကြောင်သမားသာ ရှင်သန်မည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ထွက်သည်။ ဤစာအုပ်၏ ဖော်ပြချက်တို့သည် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း အရင်းရှင်စနစ်၏ စီးပွားရေးလုပ်နည်း မိုဒဲလ်တို့ဖြစ်လာသည်။ ဂရိမ်က သည်းထိတ်ရင်ဖိုဖြစ်အောင် စက်မှု လုပ်ငန်း တစ်ခွင်လုံးကို အသွင်သဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲစေသည်။

ဆန်းသစ်တီထွင်မှုတို့သည် ပို၍ ပို၍ မြန်ဆန်စွာ ဖြစ်ထွန်းနေပြီဆိုသော အဖြစ်ကို အများသိအောင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဤသို့သော တက္ကနိုလိုဂျီ

ထိုးဖောက်ချက်ကြောင့် သင် နောက်ဆုံးတီထွင်လိုက်သော တီထွင်မှုသည် လျှပ်စီးလက်လိုက်သလိုနှုန်းဖြင့် ခေတ်ကုန် သွားသည်။ သို့မဟုတ် သာမန်ကုန်စည်ဖြစ်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် သူတို့ကို ဖျက်ဆီးရန်နှင့် ကိုယ့်ရှေ့ ခြေတစ်လှမ်းသာရန် ဘယ်သူတွေက ဘာအသစ်တွေကို တီထွင်ကြံဆနေသလဲ ဟု အမြဲတမ်း ချောင်းကြည့်နေသော လူကြောင်တို့လောက်ကသာ အသက်ရှင်သန်ပါလိမ့် မည်။ အစွမ်းမထက်တော့သည့် ကုမ္ပဏီတို့ကို အရင်းရှင်စနစ်က မြန်မြန်ဖျက်ဆီးပစ်အောင် ဖြည်လွှတ်ပေးလိုသော ဆန္ဒရှိသည့် နိုင်ငံတို့က ဤကုမ္ပဏီတို့ထဲ အသေပိတ်မိနေသော ငွေသပြာတို့ကို လွှတ်ပေးပြီး ပိုပြီး ဆန်းသစ်တီထွင်သည့် လုပ်ငန်းများသို့ ဦးတည်ပေးနိုင်မှ သာလျှင် ဤနိုင်ငံတို့သည် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းခေတ်၌ ကြီးပွားချမ်းသာပါလိမ့်မည်။ ဤအစွမ်းမရှိ ကုမ္ပဏီတို့ကို တီထွင်ကြံဆသော ဖျက်ဆီးမှုမှ ကာကွယ်ရန်အလို့ငှာ သူတို့၏ အစိုးရအပေါ် အားကိုးသော နိုင်ငံတို့သည် ခေတ်နောက်ကျ ကျန်ရစ်ပါလိမ့်မည်။

စလိတ်မဂ္ဂဇင်း၏ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် ဂျိမ်းစ် ဆူရှိဝီစကီး က ဂရိပ်၏ စာအုပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ဝေဖန်ရေးသာရာ၌ ရွမ်းပီတာနှင့် ဂရိပ်တို့၏ တူညီသော အခြေခံတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ဖော်ပြထားသည်။ ဤအခြေခံတို့သည်ပင်လျှင် ဂလိုဘယ်လိုက် ဇေးရှင်း ဘောဂဗေဒ၏ အနှစ်သာရဖြစ်ပါသည်။ ဆန်းသစ်တီထွင်မှုသည် ရှေးရိုးအစဉ် အလာကို အစားထိုးသည်။ ပစ္စုပ္ပန်သို့မဟုတ် အနာဂတ်သည် အတိတ်ကိုသာ အစားထိုး သည်။ နောက်ဘာဖြစ်မလဲဆိုသည့်အချက်လောက် ဘယ်ဟာမှ အရေးမကြီး။ နောက်ဖြစ် လာမည့်အရာသည် ယခုရှိနေသည့်အရာကို မှောက်လှန်ပြီးမှသာ ရောက်လာမည်။ ဆန်းသစ်တီထွင်မှုအတွက် ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသောနေရာ ဖြစ်စေသော်လည်း တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ခြားနားသည့်နေရာတော့ ဖြစ်လာသည်။ အကြောင်းမူ လူအများတို့သည် ဧကန်မဲ့မှုတရား အမြဲတမ်းရှိနေသောအခြေအနေတွင် နေထိုင်ရသည့်အတွက် တစ်စုံတစ်ခု သော လုံခြုံမှုကို လိုချင်ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့နှင့် နီးနီးနေသည့် လူတို့နှင့် ဆက်ဆံရေးကို ပုံမှန်အသစ် ပြန်လည်ဖန်တီးရန် ဖိအားပေးခြင်း မခံရပါ။ ဤအချက်ကိုပင် ရွမ်းပီတာ၊ သူ့နောက် ဂရိတ်တို့က အဆိုပြုပါသည်။ ဤအချက်သည် ယနေ့ ကြွယ်ချမ်းသာရန်အလို့ငှာ လိုအပ်သည်။

စစ်အေးသည် အကယ်သာ အားကစားတစ်မျိုးဟု ယူဆလျှင် ဂျပန်ဆူမိုနပန်းနှင့် တူပါလိမ့်မည်။ ကြိုးဝိုင်းအတွင်း၌ ဧရာမလူသတ္တဝါ အကောင်ကြီးနှစ်ကောင်က ခြေတွေ ဆောင့်၊ လက်မောင်းတွေတန်း၊ ဟန်ရေးတွေ အမျိုးမျိုးပြ၊ နပန်းရိုးရာတွေလုပ်ပြ တအား ကုန်းအော်၊ ကြည့်လိုက်လျှင် ကြောက်စရာကြီး။ သို့သော် ပွဲသာပြီးသွားရော တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦး ကိုယ်လုံးချင်း မထိလိုက်ကြပေ။ အကယ်၍ ထိမိလို့ လုံးသတ်မိကြလျှင်လည်း ရှုံးသူကို ကြိုင်းဝိုင်ပြင် မ ထုတ်သွားရုံသာဖြစ်သည်။ မည်သူမျှ အသက်မသေပေ ဟု ဂျန် ဟော့ပ်ကင်းတက္ကသိုလ်မှ နိုင်ငံခြားရေးရာ ပါမောက္ခ မိုက်ကယ် မင်ဒလ်ဘောင် က ဥပမာ ပြသွားဖူးသည်။

ဆန့်ကျင်ဘက်မှ နှိုင်းယှဉ်ရလျှင် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် အားကစားတစ်မျိုး ဟု ဆိုပါက မီတာတစ်ရာ တာတိုအမြန်ပြေးပြိုင်ပွဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ တစ်ဟုန်ထိုးပြေးပန်းဝင်။ သင်ဘယ်နှစ်ခါ နိုင်နိုင်၊ နောက်နေ့၌ ထပ်ပြေးရဦးမည်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သင်က နှာတစ်ဖျားနှင့် ဒုတိယဝင်လျှင်လည်း သင်သည် တစ်နာရီခြားပြီး ရှုံးသလိုဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ (ပြင်သစ်မှ နိုင်ငံစုံကော်ပိုရေးရှင်းကြီးတို့ကို မေးကြည့်ပါ။)

၁၉၉၉ ခုနှစ်၌ ပြင်သစ်အလုပ်သမားဥပဒေကို ပြင်ဆင်ခဲ့ရာ ဤပြင်ဆင်ချက်အရ မူလ တစ်ပတ် ၃၉ နာရီ အလုပ်ချိန်ကို လေးနာရီလျှော့ပြီး တစ်ပတ် ၃၅ နာရီသာ လုပ်စေရ တော့မည်။ အလုပ်ရှင်တို့သည် တစ်ပတ် ၃၅ နာရီထက် ပိုမခိုင်းရပေ။ ကုမ္ပဏီအတော် များများက ဤဥပဒေပြင်ဆင်ချက်ကို အတော်ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ အကြောင်းပြသည်မှာ ဤတစ်ပတ်

အလုပ်ချိန်အတိုင်းသာ အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရမည် ဆိုလျှင် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဈေးကွက်၌ ထုတ်လုပ်မှု အစွမ်းသတ္တိအပေါ် ကြီးစွာထိခိုက် သွားမည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။ သော်မဆင် ဒီအက်စ်အက်ဖ် ကွန်မြူနီကေးရှင်း (အဆင့်မြင့် နည်းပညာ ကုမ္ပဏီဖြစ်ပြီး ပါရီ၏ ဆင်ခြေဖုံးတွင် တည်ရှိသည်။) ၏ လူသားရင်းမြစ်ဌာန ဒါရိုက်တာဖြစ်သူ ဟင်နရီ တယ်ရီက ဝေါရှင်တင်ပို့စံ သတင်းစာကြီးအား ဤသို့ ပြောပြ သည်။

“ကျွန်တော်တို့ဟာ ကမ္ဘာနှင့်အဝန်း ပြိုင်ဆိုင်မှုတွေထဲမှာ ရောက်နေပါတယ်။ အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့က ကုန်ထုတ်အစွမ်းသတ္တိ၌ တစ်မှတ်ပဲ ရှုံးသည်ထား၊ ကျွန်တော် တို့ အမှာစာတွေ အများကြီး ဆုံးရှုံးကုန်ပါလေရော။ အကယ်၍ တစ်ပတ်အလုပ်ချိန် ၃၅ နာရီ ပြဌာန်းချက်အတိုင်း မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်ရမည်ဆိုလျှင် ဘာနဲ့ သွားတူမည်နည်း ဆိုသော် ပြင်သစ် တာတိုအပြေးသမားတို့ကို ခဲဆွဲပြီး မီတာ ၁၀၀ ပြေးခိုင်းပုံမျိုးနဲ့ တူနေပါ လိမ့်မယ်။ တံဆိပ်ဆွတ်ခူးဖို့တော့ ဝေးပါတယ်”

ဂျာမန် နိုင်ငံရေးသီအိုရီပညာရှင် ကားလ် ရှမစ် စကားကို ပြန်ပြောရလျှင် စစ်အေးသည် မိတ်ဆွေရော၊ ရန်သူပါရှိသော ကမ္ဘာကြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည်မူ မိတ်ဆွေရော ရန်သူတို့ကိုပါ ယှဉ်ပြိုင်သူတွေဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲလိုက်ပါတယ်

အကယ်၍ စစ်အေး၏ ထင်ရှားသော သောကသည် တည်ငြိမ်နေသော ကမ္ဘာ၊ ပုံသေ ဖြစ်နေသော ကမ္ဘာထဲတွင် သင်က ကောင်းစွာသိနေသော ရန်သူက လုံးဝချေမှုန်းဖျက်ဆီး ရေးကို ပြုလုပ်မည့် စိုးရိမ်မှုဖြစ်ငြားအံ့။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ ထင်ရှားသော သောက သည် သင်မတွေ့ရသော၊ မခံစားမိသော ရန်သူကို စိုးရိမ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့မှာ အလွန်မြန် ဆန်သော ပြောင်းလဲမှုပင်ဖြစ်ပါလိမ့်မည်။ တစ်နည်းပြောရလျှင် သင်၏ အလုပ်၊ သို့မဟုတ် သင်၏ ရပ်ရွာအသိုင်းအဝိုင်း သို့မဟုတ် သင်၏ အလုပ်ဌာနသည် အလွန်

ဗယောက်ဗယက် နိုင်လှသည့် အမည်မဖော်ပြနိုင်သော စီးပွားရေးနှင့် တက္ကနိုလိုဂျီအင်အားစုတို့ကြောင့် မည်သည့်အချိန်၌ မဆို အပြောင်းအလဲ ဖြစ်သွားနိုင်သည်ဆိုသော အသိသည်ပင် သောက ဖြစ်မည်။

စစ်အေး၌ အိမ်ဖြူတော်နှင့် ကရင်မလင်အကြား အရေးပေါ် တယ်လီဖုန်းလိုင်း တပ် ထားသည်။ ဤအရေးပေါ် တယ်လီဖုန်းလိုင်းသည် ကျွန်တော်တို့ ကွဲနေကြောင်းကို ပြသည့် သင်္ကေတဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ကမ္ဘာကြီးကို မဟာအင်အားကြီး နှစ်နိုင်ငံ(ဆူပါ ပါဝါ)က ကြီးကြပ်တာဝန်ယူထားကြောင်းကို ပြရာလည်းရောက်သည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ခေတ်တွင်မူ အင်တာနက်ကို ကိုင်ရပြီး အင်တာနက်သည် ကျွန်တော်တို့အားလုံးသည် အပြန်အလှန် ချိတ်ဆက် ဆက်သွယ်ထားမိကြပြီဟု သင်္ကေတပြုသည်။ သို့သော် မည်သူမျှ ကြီးကြပ်သူမဟုတ်ဟူ၍ လည်း သင်္ကေတပြုသည်။ စစ်အေး၏ ထင်ရှားသော ကာကွယ်ရေး စနစ်သည် ရေဒါဖြစ်သည်။ နံရံ၏ တစ်ဖက်မှလာသည့် ခြိမ်းခြောက်မှုတို့ကို ထောက်လှမ်း ဖော်ထုတ်ရန်ဖြစ်သည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ ထင်ရှားသော ကာကွယ်ရေးစနစ်သည် အိပ်စက်ရေးခါတ်မှန်စက် ဖြစ်သည်။ အတွင်းပိုင်းမှလာသော ခြိမ်းခြောက်မှုတို့ကို ဖော်ထုတ် ပစ်ရန်ဖြစ်သည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၌ ကိုယ်ပိုင်လူဦးရေ ပုံသဏ္ဌာန်လည်းရှိသည်။ ကျေးလက် ဒေသတို့မှ လူတို့သည် မြို့ပြဒေသများဆီသို့ ပြောင်းရွှေ့ရာ၌ အလွန် လျင်မြန်လာသည်။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဘဝ နေဟန်သည် မြို့ပြဒေသများဆီသို့ အရွှေ့အပြောင်း မြန်လာ သည်။ မြို့ပြဘဝနေဟန်တို့သည် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဖက်ရှင်၊ အစားအသောက်နှင့် ဖျော်ဖြေမှု တူရုချက်တို့နှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ချိတ်ဆက်မိလာကြသည်။

နောက်ဆုံးနှင့် အရေးအကြီးဆုံးအချက်မှာ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၌ ကိုယ်ပိုင် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဤ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံသည်

စစ်အေးခေတ် အင်အား ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံထက် အလွန်တရာ ပိုမိုရှုပ်ထွေးသည်။ စစ်အေးစနစ်သည် နိုင်ငံအစိုးရတို့ကို ခြိရံလျက် ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်၍ စနစ်ချိန်ခွင်လျှာကို ဗဟိုနေရာ၌ မဟာ အင်အားကြီး နှစ်နိုင်ငံဖြစ်သော ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံတို့က ထိန်းသိမ်းပေး ထားသည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းသည် ဆန့်ကျင်ဘက်အားဖြင့် ချိန်ခွင်မျှခြေသုံးရပ်အပေါ်တွင် ခြိရံလျက် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပထမ ချိန်ခွင်မျှခြေမှာ အစဉ်အလာအရ ရှိသော နိုင်ငံအစိုးရများကြားရှိ ချိန်ခွင်မျှခြေဖြစ်သည်။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်၌ ယူနိုင်တက်စတိတ်သည် တစ်ခုတည်းထင်ရှားနေသည့် မဟာအင်အားကြီးနိုင်ငံဖြစ်နေ၍ အခြားနိုင်ငံတို့သည် တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်းဖြင့် သူ့ကို အောက်ကျို့နေရသည်။ ဂလို ဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း၏ တည်ငြိမ်မှုအလို့ငှာ ယူနိုင်တက်စတိတ်နှင့် အခြားနိုင်ငံတို့အကြား အင်အားချိန်ခွင်လျှာကို မျှခြေရှိရေးသည် အရေးပါနေဆဲဖြစ်သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် အီရတ်ကို ဟန့်တားရေး၊ ဗဟိုဥရောပတွင် နေတိုးကို တိုးချဲ့ရေးတို့နှင့် ပတ်သက်၍ မျက်နှာ ဖုံးသတင်းတို့ကို ဖတ်နေခဲ့ကြသည်။ ဤ သတင်းတို့၏ သဘောသကန်ကို ဖော်ပြပါ မျှခြေက ရှင်းပြသည်။

ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်၏ ဒုတိယချိန်ခွင်မျှခြေမှာ နိုင်ငံအစိုးရတို့နှင့် ကမ္ဘာလုံး ဆိုင်ရာ ဈေးကွက်များကြား မျှခြေရှိရန်ဖြစ်သည်။ ဤ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ဈေးကွက်တို့သည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူ သန်းပေါင်းများစွာနှင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့သည် ကွန်ပျူတာ မောက်စ်၌ ကလစ်နှိပ်၍ ငွေအသပြာတို့ကို ရွှေ့နေကြသည်။ ကျွန်တော်က သူတို့အား အီလက်ထရွန်းနစ်အုပ်ဟုခေါ်သည်။ ဤအုပ်သည် ဝေါ်လ်စထရီ၊ ဟောင်ကောင်၊ လန်ဒန်နှင့် ဖရင့်ဖတ်စသော ဘဏ္ဍာရေးဗဟိုဌာနတို့တွင် စုဝေးအလုပ်လုပ်ကြသည်။

ဤ ဘဏ္ဍာရေး ဗဟိုဌာနတို့ကို ကျွန်တော်က ဆူပါမားကက်များဟု ခေါ်ဝေါ်သည်။ ဤ အီလက်ထရွန်းနစ် အုပ်နှင့် ဤဆူပါမားကက်တို့၏ သဘောထားအမြင်နှင့် ဆောင်ရွက်ပုံတို့သည် ယနေ့နိုင်ငံ အစိုးရတို့အပေါ် ဧရာမ သက်ရောက်မှုရှိပါသည်။ အစိုးရတွေ ပြုတ်ကျအောင်အထိ သက် ရောက်မှု ရှိနိုင်ပါသည်။ သင်သည် ဤ ဆူပါမားကက်တို့ကို ထည့်သွင်း မစဉ်းစားပါက ယနေ့ သတင်းစာတို့မှ မျက်နှာဖုံးသတင်းတို့ကို နားလည်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ဥပမာ အင်ဒိုနီးရှား၌ ဆူဟာတို ပြုတ်ကျခြင်း၊ ရုရှား၌ အတွင်းပြို ပြိုကျခြင်း သို့တည်းမဟုတ် ယူနိုက်တက်စတိတ် ၏ ငွေကြေးပေါ်လစီ စသည်တို့အကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါ ဆူပါမားကက်တို့ကို သင်၏ သုံးသပ်မှု ထဲ၌ ထည့်သွင်းမစဉ်းစားလျှင် သင်နားလည်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ချေ။

ယူနိုက်တက်စတိတ်သည် ဗုံးကြဲခြင်းဖြင့် သင့်အား ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။ ဆူပါမားကက် တို့သည် သင်၏ ဘွန်းတို့ကို တန်ဖိုးချခြင်းဖြင့် သင့်အား ဖျက်ဆီးနိုင်သည်။ ယူနိုက်တက် စတိတ်သည် ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ဂိမ်းဘုတ်ကို ထိန်းသိမ်းရာ၌ အဓိက ပလေရာဖြစ် ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဂိမ်းဘုတ်မှ ရွေ့လျားမှုတို့အပေါ် ဩဇာပြုရာ၌ မူ တစ်ဦးတည်း မဟုတ်ပေ။ ယနေ့ရှိသော ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်း ဂိမ်းဘုတ်သည် Ouija board နှင့် အများကြီး အလားသဏ္ဌာန်တူသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ ဘုတ်အပေါ်ရှိ နယ်ရုပ်တို့သည် ဆူပါ ပါဝါ၏ လက်ဖြင့် ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်ကြရသည်။ တစ်ခါတစ်ရံ၌ မူ ဆူပါမားကက်၏ ပုဂံ ထားသောလက်က နယ်ရုပ်တို့ကို ရွေ့လျားစေသည်။

တတိယချိန်ခွင်လျှာ မျှခြေ။ ဂလိုဘယ်လိုက်ဇေးရှင်းစနစ်၌ အသေအချာ ဂရုထား ရမည့် မျှခြေ။ ဤမျှခြေသည် မျှခြေအားလုံးအနက်မှ အသစ်လွင်ဆုံး မျှခြေဖြစ်သည်။ ဤသည်ကား လူတစ်ဦးချင်းနှင့် နိုင်ငံအစိုးရတို့ကြားရှိ ချိန်ခွင်လျှာမျှခြေဖြစ်တော့သည်။ ဤမျှခြေအကြောင်း အဘယ့်ကြောင့် ပေါ်ပေါက်ရသနည်းဆိုသော်-

